13. Številka. Maribor, dne 12. februarja 1915. Letnik VII.

Naročnina listu: --
Celo leto . . K 10·—
Pol leta . . . „ 5·—
Četrt leta . . „ 2·50
Mesečno . . . „ 1·—
Zunaj Avstrije: ----
Celo leto . . „ 15·—
Posamezne številke -- **10 vinarjev.** --

STRAŽA

Inserati ali oznanila se računajo po 12 vin. od 6 redne petitvrste: pri večkratnih oznanilih velik ---- popust. ----
„Straža“ izhaja v pondeljek in petek popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo: Maribor Koroška ulica. 5. Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti vsak dan od 11.—12. ure dopoldne.

Boji za karpatske prelaze.

Ruski poizkus, predreti naše vrste ob Dukla-prelazu, ponesrečil. — V Bukovini se Rusi umikajo. — V zahodni Galiciji in na južnem Rusko Poljskem artilerijski boji. — Pri Varšavi in v Izhodni Prusiji majhno napredovanje Nemcev. — Naš prestolonaslednik zopet na bojišču. — Črnovojniki, ki so prosili za oprostitev, morejo pred odločitvijo pod orožje. — Skrb štajerske dežele za živila.

„Nordkap—Bagdad.“

Dr. —a—. Na Nemškem je izšla in se dobiva v vseh avstrijskih knjigarnah brošura „Nordkap-Bagdad.“ Spisal jo je publicist Karl von Winterstetten (pravo ime: dr. Albert Ritter), ki je lani objavil brošuro „Berlin—Bagdad“, v kateri je zahteval zvezo Nemčije, Avstrije, Rumunije, Bolgarije, Turčije, ki bi naj bila protiutež proti Veliki Rusiji in Veliki Angliji. O njej je poročal ljubljanski „Čas.“ V novi brošuri „Nordkap—Bagdad“ je dr. Ritter razširil svojo srednje-evropsko državno zvezo tudi na Dansko, in Švedsko ter Norveško. Da ne zapademo cenzuri, hočemo brez kritičnih opazk navesti vsebino Ritterjeve nove brošure, vendar pa se nam zdi potrebno, da seznanimo naše čitatelje z nemško politično strujo, ki ni majhna in brezpomembna. Naši čitatelji so inteligentni dovolj, da potem kritično premotrijo načrte tega nemškega pisatelja.

Namen svetovne vojske je, da se razjasni razmerje med Srednjo Evropo in Rusijo. Ustanoviti se mora odporni jez proti Rusiji, ki mora segati od Severnega rta do Črnega morja in dalje do Kavkaza in Perzijskega zaliva. Ta jez bi naj tvorile: Nemška 68 milijonov ljudi), Avstrija (52 mil.), Švedska (5.5 mil.), Danska (2.8 mil.), Norveška (2.4 mil.), Rumunija z Besarabijo (10 mil.), Bolgarija z izhodno Macedonijo in Tracijo (6 mil.), Turčija (15 mil.), skupaj torej 161.7 milijonov ljudi proti 170 milijonom Rusije. Te države bi bila državna zveza pod vodstvom Nemčije. Še le ta državna zveza bi imela vse v sebi, česar Nemčija potrebuje, da postane v istini svetovna velevlast.

Anglija mora iziti iz vojske tako oslabljena, da bo nesposobna, se kedaj zopet boriti proti Nemčiji. Oslabiti bo jo mogoče, ako se zavzame London in v Londonu narekuje mir. Dover bo nemško opirališče, Anglija sme obdržati le del sedanje mornarice, njene in njenih kolonij meje so odprte za vsaki uvoz. Tudi Francija se ne razbije, ampak oslabi, njene meje so Gravelotte—Verdun do Dünkirchen—Boulogne.

Iz Alzacije-Lotaringije se naredi nova nemška zvezna država, kraljevska krona nove države se ponudi Habsburžanom, da se odškodujejo za vstop v srednjeevropsko državno zvezo pod hohencolernsko suvereniteto. Eventuelno se ustvari tudi Poljska in se tudi poljska krona da Habsburžanom.

Avstrija bi naj postala federalistična država z enotnim parlamentom ter bi obstojala, kakor po linškem programu, iz delov: 1. Stara Avstrija z Istro vred; 2. Ogrska (brez ali s Hrvatsko-Slavonijo, ki se lahko pridruži Bosni); 3. Galicija-Bukovina; 4. Bosna, Hercegovina, Dalmacija, Srbija, zahodna Macedonija s Solunom.

„Pravice, ki omogočujejo v Avstriji Čehom, Slovencem in Italijanom nemoteno negovanje lastne narodnosti in kulture, se morajo pripoznati minoritetam v vseh zveznih državah. To mora biti podlaga zvezne ustave. Tudi majhne manjšine naj imajo pravico, da si iz lastnih sredstev vzdržujejo javne šole. Vseučilišč pa majhni narodni drobci ali narodi, ki ne štejejo čez dva milijona, ne morejo zahtevati. Čim pravičnejše in čim manj pritiskajoče bodo odredbe o jezikovnih pravicah, tem lažje se uveljavi iz razlogov potrebe državni jezik.“

Rusija se mora odreči Kavkazu in Aserbeidschanu, njenemu prodiranju skozi izhodno Perzijo bi ne imeli niti najmanj ugovarjati. Masa ruske zemlje ima pravico do izhoda v Indijski ocean. Ne imelo bi smisla, da bi Rusiji zaprli ventile proti zahodu in jugu, venomer bi se nam trebalo bati eksplozij.

Angleški kolonialni politik Johnston je pisal l. 1913: „Ako sem jaz Nemec, gledal bi v svojih sanjah o bodočnosti veliko nemško-avstrijsko-turško državo, nemara z dvema glavnima trgovinskima lukama, ena Hamburg, druga Carigrad, in z lukami ob Izhodnem in Severnem morju, ob Adriji in Egejskem morju; gledal bi državo, koje upliv bi se raztezal čez Malo Azijo in Mezopotamijo in še preko Bagdada. Ta nepretrgani imperij, ki bi segal od izliva Labe do Evfrata in Tigrisa, bi bil gotovo ponosen cilj, kakor si more želeti tako velik narod.“

Karl von Winterstetten gleda v svojih sanjah tako in še nekoliko večjo državo.

Dr. pl. Körber.

Dunaj, 10. februarja.

Po dolgotrajni, zaradi raznih zakulisnih bojev zanimivi krizi je vendar le dr. Ernst pl. Koerber imenovan za skupnega finančnega ministra. V slovenskih in tudi drugih listih se je Koerberjevo imenovanje zelo napačno tolmačilo. Za sedaj ne znači pač nič drugega, nego da se je v tem vprašanju Stürgkhov upliv izkazal za mnogo močnejšega, kakor Tiszov in Bilinskijev. Koerber in Stürgkh, in da izpolnimo ta politični krog z osebo, ki ima večji upliv, kakor bi si kdo mislil, ta oseba je Sieghart, so stari politični prijatelji in za to ni za informirane kroge nobeno čudo, da je Stürgkh odločno podpiral Koerberjevo kandidaturo, dočim jo je Tisza, ki je svoj čas imenoval Koerberja „distigviranega tujca“, odklanjal.

Skupni finančni minister ima političen pomen samo kot vrhovni upravitelj Bosne in Hercegovine.

LISTEK.

Moji doživljaji v vojski.

Iz dnevnika četovodja Franca Strmšek iz Konjic (iz severnega bojišča).

(Dalje.)

IV.

Granate in šrapneli so treskali okrog nas, da smo mislili, da bo vse mrtvo Toda pri našem bataljonu sta bila samo dva mrtva in nekaj ranjenih. Jaz sem prepričan, da sta mene Marija in angel varih varovala.

Drugo jutro, dne 30. avgusta, se še pred solnčnim izhodom pojavi kakih 20 kozakov pred nami v od' daljenosti 3000 korakov. Naša strojna puška jih vzame na muho, toda opazili so nas. Hitro se obrnejo in zginejo kakor kafra. Samo pet jih je obležalo na mestu. To pač moram priznati, kozaki so pa res jezdeci prve vrste.

Potem je dan minil med neprestanim šviganjem krogel in šrapnelov ter granat sem in tje. Mi v naših zakopih nismo dejansko posegli v boj, pač pa smo vedno čakali povelja ter opazovali krvavo delo.

Proti poldnevu opazim na desno od nas se nahajajočem hribčku 14 naših mož, ki so šli menda po strelivo. Kar pribrni en šrapnel in se jim razpoči ravno nad glavami. Ali še predno so drobci od šrapnela zamogli poiskati svoje žrtve, so že ležali vsi vojaki na trebuhu, kar je v takem slučaju večkrat edino rešilno in bilo je tudi za teh 14 vojakov, kajti vsi zopet vstanejo in hitijo zdravi dalje, da izvršijo dano jim povelje.

Mi dobimo zvečer povelje, naše rove še bolj utrditi. Delali smo pozno v noč. Ali kaj nam je to pomagalo? Zjutraj še pred svitom pride povelje za odhod. To je bilo dne 31. avgusta.

Marširali smo proti mestu Grodek, kamor smo dospeli dne 3. septembra. Tam smo se nastanili in ostali dva dni, a počitka in miru ni bilo.

Že kar prvo noč je nekdo zažgal par hiš, katere so z velikim plamenom in groznim prasketanjem gorele. Zraven so pa ljudje upili na vse pretege.

Dne 6. septembra dobi moja stotnija povelje iti na poizvedovanje. Odmarširamo v smeri proti severu. Pridemo do neke vasi. Tukaj ustavi stotnika nek štabni častnik ter mu nekaj naroči. Takoj nato zapustimo cesto, gremo proti zahodu ter se po ovinku vračamo nazaj proti mestu, kjer se zopet združimo z bataljonom.

Vsi odmarširamo ter pridemo zvečer do neke vasi, kjer ni bilo videti žive duše. Tudi mi ne gremo v vas, ampak ostanemo zunaj nje. Nanosimo si slame ter to noč prav mirno spimo. V jutro (7. sept.) še pride kuhinja, ki nam razdeli kavo. Nato pa že tudi začne kuhati menažo. Proti poldnevu jo začne deliti. Toda še nismo gotovi, že se glasi „alarm“. Potegnemo se nazaj kakih 100 korakov v neko nižino. Že prileti par šrapnelov za nami. Čez približno dve uri pride povelje „naprej!“

Združeni z drugimi četami gremo v bojni črti naprej. Kakor daleč mi je oko doneslo in seveda še dalje so mrgolele po galicijskem polju naše „švarmlinije“ in šlo je živahno k naskoku naprej. Šrapneli sikajo, žalibog, da ne večkrat brezuspešno. Na moji strani pade ranjen moj mi dragi inštruktor četovodja Novak, doma iz Vrženja, na drugi strani pade Vrtačnik iz Podsrede doma. Bila sta dobra fanta moje starosti.

Prodirali smo do neke ceste. V cestnem jarku prežimo do noči in čez noč.

Zjutraj, bil je Marijin praznik, dne 8. septembra, začnemo nadaljevati naše krvavo delo, seveda brez kave ali kakega zajutrka, ker kuhinja ni mogla in tudi ni smela za nami.

Mene vzame stotnik k sebi za daljavomerca. Hornist, patrulovodja Pečnik, vedno vesel fant, doma iz Ptuja je moral biti tudi zraven.

Gremo korajžno naprej. Šrapneli so brneli kakor muhe nad nami in proti nam. Naša artilerija je dobro delala.

Naenkrat pade naš dragi stotnik Wolf, zadet od šrapnela, težko ranjen. Ali toliko se še posili, da reče z dovolj razumljivim glasom: „Nadporočnik Krpič, prevzemite komando!“ G. Krpič je bil korajžen častnik hrvatske krvi.

Napravimo zopet naskok naprej. Streljali smo kot divji, Rusi še pa bolj, ker jih je bilo več. Sedaj pade tudi nadporočnik Krpič in komando prevzame kadet Bartol, doma iz Ribnice na Kranjskem.

(Dalje prih.)

Zdaj za časa vojske pa je prešla večina upraviteljevih agend v roke vojaške uprave, za to tudi Koerber, razven pri imenovanjih, ne bo imel mnogo prilike pokazati, v kateri smeri bo upravljal Bosno in Hercegovino. A imel bo dovolj časa in priložnosti, da vsaj na podlagi informacij, gramatike in zemljevida preštudira ljudstvo, jezik in zemljo onih dežel, ki so izročene njegovemu varstvu.

Veliko ulogo pa zna igrati finančni minister za časa mirovnih pogajanj in pri notranji preureditvi naše države. In ne bomo se motili, ako trdimo, da se je Stürgkh samo zaradi tega eksponiral za Koerberja, da ima v skupnem ministrskem svetu ob svoji strani tovariša, o katerem lahko upa, da bosta v marsikaterem vprašanju enoistega mišljenja. Od Koerberja se na Dunaju ne pričakuje, da stopi v skupni ministrski svet s polno košaro reformatoričnih idej za Bosno in Hercegovino, ampak da bo pri dogodkih po dovršeni vojski močna opora za tendence avstrijske državne polovice in — vojaške uprave, koja zadnja je v artileriji in marsikje drugje bridko čutila „blagoslove“ dualizma. Toda boljše je, da v sedanjem momentu še o tem sploh ne govorimo.

Avstro-ogrski Jugoslovani upajo, da bo Koerber našel dovolj razumevanja tudi za jugoslovanska vprašanja. Za razcvit monarhije bo življenjskega pomena, kako se bodo ta vprašanja uredila. Ako se ne najde pravi, razmeram odgovarjajoči način rešitve, še tudi ta vojska ne bo umirila Balkana. V tem oziru se ne gre za to, kaj pravi ali linški program ali Tisza, ampak kaj pravi življenjski interes mogočne in enotne Avstrije. Kot avstrijski ministrski predsednik je imel Koerber svoje oči obrnjene proti severu, reševal je češko vprašanje. Brez uspeha. Sedaj je službeno prisiljen, da obrača svoj pogled na jug, in mi želimo, da bi imel tukaj srečnejšo roko nego jo je imel na severu.

Dunajski časniki so sicer prijazno, a vendar s praznimi frazami pozdravili imenovanje novega skupnega finančnega ministra. Da bi naj Koerber, ki je posvetil vse svoje moči za češko-nemško spravo, naenkrat rešil težavne probleme na jugu, to jih je presenetilo in jim zaprlo sapo. „Neue Freie Presse“ z dne 9. februarja n. pr. piše:

„Minister, ki je nadarjen, poseduje splošno znanje in pozna različne panoge državne službe, se tudi (kot skupni finančni minister) lahko uveljavi, če le v skupnem ministrskem svetu pride s pametno mislijo na dan in jo zna utemeljiti. Gospod pl. Koerber, ki se po dolgem času vrača v javno življenje, ima te lastnosti in pomeni torej pridobitev na talentih med vladajočim osebjem v državi. Njiva, na kateri naj naredi s svojim plugom razore, je pač suha, in sejavec nima sigurnosti, da bo setev poplačala njegov trud. Koerber pozna Avstrijo, toda ne pozna Bosne in Hercegovine, ne dežele, ne ljudstva, ne jezika. V Avstriji bi še lahko s svojimi zmožnostmi marsikaj ustvaril, in nihče ne razume, zakaj se je prostovoljno vlegel na posteljo skupnega finančnega ministrstva.“

* * *

Dr. Ernest pl. Koerber, novi skupni finančni minister, je bil rojen dne 6. novembra 1850 v Tridentu na Tirolskem. Že leta 1887 je bil imenovan za predsednika prezidijalnega biroja, in šest let pozneje, leta 1893, za sekcijskega načelnika v avstrijskem trgovinskem ministrstvu. Leta 1895 je prevzel vodstvo avstrijskih državnih železnic, nekoliko pozneje je postal cesarjev tajni svetovalec in bil leta 1895 imenovan za prvega sekcijskega načelnika ministrstva notranjih zadev. Leta 1897 je postal trgovinski minister, kjer je ostal do leta 1898. Leto pozneje je bil imenovan za justičnega ministra, toda ne dolgo časa, kajti že leta 1900 ga je cesar imenoval za avstrijskega ministrskega predsednika in za ministra notranjih zadev. Leta 1902 je še tudi prevzel justično ministrstvo, kateremu je načeloval do 31. decembra 1904. Ministrski predsednik je bil do 31. decembra 1904, ko je padel vsled češke in slovenske obstrukcije. Omenjenega leta se je popolnoma umaknil v zasebno življenje. Dr. pl. Koerber je dosmrtni član avstrijske gosposke zbornice.

Dr. pl. Koerber nastopi.

Dunaj, 10. februarja.

Novo imenovani skupni finančni minister, ki je ob enem tudi vrhovni upravitelj Bosne in Hercegovine, dr. pl. Koerber, je odposlal deželnemu šefu Bosne in Hercegovine, generalu pl. Sarkotiču, ob priliki, ko mu je čestital k imenovanju za skupnega fin. ministra, sledečo brzojavko:

„Prav prisrčno se zahvaljujem Vaši ekscelenci za izražene iskrene pozdrave, ki mi nudijo neprecenljivo in zelo dobrodejno jamstvo za najino skupno in složno delovanje. Ne mogel bi se lotiti z mirnim srcem nove naloge, ako bi deželni upravi ne načeloval m o ž, k i p o z n a v tako obilni meri d e ž e l o in p r e b i v a l s t v o, kakor Vaša ekscelenca in ako bi deželna uprava ne imela uradništva, ki se žrtvuje za svoje dolžnosti in ki si naj bo vselej svesto moje naklonjenosti. Tako pa smem upati, da bom mogel z vso resnostjo nadaljevati velevažno in težavno delo svojih prednikov. Najino skupno sredstvo naj bo razsodnost in dobra volja za zaznanje interesov prebivalstva, od katerega pa zahtevam brezpogojno zvestobo do vladarske hiše in monarhije, pa tudi marljivo sodelovanje pri izpolnjevanju najine naloge. V Bosni in v Hercegovini je obilo naravnih zakladov. Vse narodnosti v deželah, katerim hočem biti v vsakem oziru pravičen, so bogato nadarjene. Združeni za skupno delovanje lahko storimo mnogo dobrega, toda sedanjost je trda. V prvi vrsti bomo morali c e l i t i r a n e, ki jih je prizadjala vojska, dokler ne bo prosta pot za nova plodonosna dela. Toda milost našega vladarja in krepka podpora obeh vlad nas bosta spremljali, dokler ne dosežemo smotra.“

Tudi na uradništvo svojega novega ministrstva je dr. Koerber imel daljši nagovor, v katerem je zatrdil, da se hoče držati nagodbenih postav. To je bilo govorjeno za Madžare.

* * *

Uradna „Wiener Zeitung“ prijavlja cesarski patent, s katerim se razpušča bosansko-hercegovinsk sabor.

Slovo ministra Bilinskega.

Z Dunaja se dne 9. februarja poroča:

Uradništvo skupnega finančnega ministrstva in bosansko-hercegovskega oddelka v ministrstvu se je zbralo pretekli torek, dne 9. februarja, da se poslovi od svojega odhajajočega načelnika, viteza Bilinskega. Oddelni načelnik Taloczy je imel na ministra poslovilen nagovor, v katerem je izjavil v imenu vsega uradništva globoko zahvalo za naklonjenost, ki jo je Bilinski izkazoval uradništvu. Vitez Bilinski se je v svojem odgovoru toplo zahvaljeval za sodelovanje in podporo. Minister je omenil, da je ob svojem nastopu sicer prevzel upravo ustavno vladajoče dežele, a se je moral pri svojem delovanju ozirati na obstoječe ustavne naprave. Kljub vsem težavam, ki so nastale iz teh razmer, in dasiravno še tamošnjo (bosansko-hercegovsko) ljudstvo ni bilo dovolj zrelo za parlamentarizem, se je vendar po ministrstvu doseglo še vse, kar se je hotelo. Bosanski deželni zbor je deloval kljub največjim težkočam, dasiravno se je proti radikalni struji precej milo postopalo in se pripustilo, da se je ista lahkotno razvijala. Dežela je došla meseca junija 1914 do točke, od katere naprej bi se potem prav lahko živalno razvijal ves kulturni in gospodarski in celo politični napredek. Tedaj pa je prišlo do znanega žalostnega dogodka v Sarajevu. Da se od tega trenotka naprej za deželo ni moglo zgoditi prav nič več dobrega, mora biti pa vsakemu jasno.

Minister povdarja, da ni ne trenotek premišljeval, da prevzame na se ustavnopravno odgovornost za vse, kar se zgodi v deželi, torej tudi za nesrečo, ki se je pripetila. Ako je nesrečo pripisovati enemu ali posameznemu človeku in če se očita, da se v ministrstvu ni vedelo, kaj se pravzaprav godi v globočini duše enega dela prebivalstva in če se sedaj kaže na prevaro, katero smo vsi doživeli, namreč, da velik del enega dela bosanskega naroda ni bil tako udan vladarski hiši, kakor je minister upal in veroval, tedaj moramo pomisliti, da smo imeli opraviti z deželo, ki se je upravljala na ustaven način. Šele ko je izbruhnila vojska in so se ustavne naprave preklicale, je bilo seveda mnogo ložje pogledati v globočino ljudskega mišljenja. In ob tej priliki se je razkrila slika, ki nas je vse napolnila s strahom. Minister je našel v deželi naprave, na primer deželni sabor, srbsko cerkveno in šolsko samoupravo, ki so bile sicer (teoretično) dobro upeljane in od katerih je nekatere minister sam ustanovil, a so zakrivale cele vrste važnih dogodkov, katere je še le sedanja vojska spravila na dan. In tako smemo sedaj upati, da se bo pod temi izrednimi razmerami in izrednimi sredstvi dosegel in zasigural oni cilj, ki je neobhodna potreba za našo državo, potreba, kateri se noben naš rod ne bo prostovoljno odpovedal: da ostaneta Bosna in Hercegovina izpopolnjujoč del naše države. Na noben način se to, za kar se je za deželi do sedaj od naše strani pripravljalo, ne bo izgubilo. Izpeljava kulturnih in gospodarskih načrtov, za katero je denar že pripravljen, se mora izvršiti. Naša država pa ima tudi dolžnost, da deluje na to, da se obe deželi v resnici pridobita za evropsko kulturo, katera se pripravlja v tem ozemlju že od časa, ko je bil Kallay skupni finančni minister.

Malo nas je ostalo.

Marcelin Gaberc od 26. domobranskega pešpolka piše svojim starišem na **Črešnjevcu** pri Slov Bistrici dne 25. jan. s severnega bojišča:

Dragi! Po dolgem odmoru Vas zopet pozdravljam z bojnega polja. Zimo imamo zopet bridko, zebe nas skoraj do kosti, človek bi kar obupal v tej žalostni usodi, ako bi v e r e ne imel, ali če bi ne upal na boljšo bodočnost in bi ga ne podvžigala l j u b e z e n do d o m o v i n e. In k temu še pride naša vojaška l j u b e z e n do našega presvitlega c e s a r j a. — Te tri čednosti nas držijo pogumne, potrpežljive, da ložje prenašamo smrtne težave.

Tudi meni je že granata plašč in tornister strgala s hrbta, toda hvala Bogu sem še otet; trikrat so me že Rusi lovili, a zastonj.

Naš polk je sedaj za 6 dni v rezervi. Godi se nam nekaj bolše, a ko ta čas preide, smo zopet poklicani. Imeli smo priložnost, da smo 24. januarja imeli službo božjo. Naš preč. g. kurat je služil sv. mašo. Tukaj je neko malo selo (z boro) cerkvijo. Mi smo tudi opravili sv. spoved, prejeli smo sv. obhajilo in tako po teh 6. dneh pojdemo zopet smrti nasproti v boj za domovino. Bog vedi, kako nam bo šlo. Ako me sovražna krogla ne zadene, Vam bom pozneje poročal kaj smo dosegli. Radoveden sem tudi, ali Vam kaj piše naš Alojz iz ruskega ujetništva. Jaz sem poskušal ga z dopisovanjem najti in prosil, naj mi piše, ali ničesar ne zvem. Pišite mi, ljubi stariši in drage sestre, večkrat. Vsaka kartica, ki jo iz očetove hiše sprejmem, me izredno potolaži. Sklepčno Vas vse skupaj pozdravljam! Prosite Boga za me, da srečno pridem še enkrat nazaj v svojo ljubo domovino.

* * *

Svojemu bratu, kaplanu v Rajhenburgu, piše **Marcelin Gaberc:**

Predragi mi! Hvala tisočkrat za poslane reči. Sem z vsem zadovoljen. Danes pišem tudi g. stricu, očetu in sestri. Malokedaj imam to priložnost, a tukaj se nam dobro godi. Vina, piva, kruha, mesa zadosti. Zdaj smo v rezervi v Zboro. Dobil sem vso novo obleko, tudi čevlje, samo za tiste, ki si mi jih poslal, je škoda tukaj. V nedeljo gremo k maši, tukaj! Ko bi ne bil pri oddelku strojnih pušk, bi me že davno ne bilo.

Zadnjič enkrat smo v vasi Richwald, desno od Gorlic, Ruse hudo nastreljali in jih še 380 ujeli. Bile so se te strele utihotapile ob dveh popolnoči čez naše postojanke v nekem ozkem prelazu. Mi smo jih zapazili še le, ko so bili že za nami v vasi Richwald. Pokalo je, kot vrag, a mi smo jih od vseh strani prijeli, tako da so se morali udati. Rusi so nam že bili tu zajeli do 20 kuhinj in brigadni štab, a potem so se morali udati in nam dati vse. Tudi njihovih strojnih pušk smo dobili.

Zdaj, ko napočijo zopet krvavi dnevi, ne vem, kako dolgo bom živ.

Piši mi takoj, če dobiš to pismo! Pozdrave Tebi in častitim gospodom. Hvaležni Marcelin.

Francozi se bojijo Avstrijcev.

Peter Horvat, doma od **Sv. Lenarta pri Vel. Nedelji,** sedaj pri avstr. težki motorni bateriji na francoskem bojišču, piše svojemu prijatelju J. Korparju:

Ostende, 15. januarja.

Dragi prijatelj! Prejel sem Tvojo dopisnico. Kaj Ti hočem, dragi Jakob, poročati, ker sem že sedaj tukaj čez tri tedne kar naprej v strelskem jarku v strašnem ognju. Kakor sem že poročal, smo šli od Antwerpna sem na zahod in postavili smo se na levem krilu bojne črte pri Westrozabeke pred Langermark. Tamkaj smo veliko trpeli. Največ radi vohunov. Kakor hitro smo postavili baterijo in začeli streljati, smo že bili izdani in smo morali baterijo prestaviti. Vreme smo imeli zelo slabo. Hodili smo čez kolena po vodi in blatu. Dne 18. dec. smo dobili povelje, da moramo skozi Ostende pred Nieuport in pred tem mestom že stojimo čez tri tedne v strašnem ognju, ker sovražnik strelja na nas s suhega in morja. Velika sreča, celo čudež je, da še imamo topove cele. Drugo okrog nas je že vse razbito. Včeraj so nam razbili zadnji strelski jarek, s katerim smo imeli veliko dela, predno je bil gotov. Sezidali smo ga iz opeke in tako je šlo včeraj naše zadnje zavetje v zrak. Čeravno so nas tu tako na muho dobili, pa mislim, da jim mi nismo nič dolžni ostali, ker gorje tam, kamor pade naša velika bomba! Mesto Nieuport ne bo pozabilo Avstrijcev, če bo še kateri meščan ostal živ.

Francoska in angleška artilerija nas dobro pozna, ker smo celo zadnji čas veliko streljali in smo še sedaj zmiraj pri bateriji. Francozi so obljubili 80 frankov za glavo vsakega Avstrijca. Zelo malo nas cenijo. Ta snesek je hotela zaslužiti angleška patrulja, pa se ji je ponesrečilo. Na tem ravnem polju, katero obdaja troje mest, na levi strani Nieuport, na desni Ostende in spredaj Westende, posredi tega polja teče kanal. Tako se lahko opazi vsaka baterija. Tu ni nobenega zavetja. Pa vendar z božjo pomočjo vse pretrpimo.

Jaz sem dobil sedaj veliko časnikov v roke, slovenskih in nemških, kakor tudi „Slov. Gospodarja“. Drugo sem vse našel, samo tega ni, da bi se države že začele pogajati in sklepati mir. O tem ni pisano ne ene črke. Teh 6 mesecev v vojski se mi zdi ravno 6 let. Mi upamo, da bo Bog dal skoraj srečno zmago in mir. Pzdravljam celo družino Korparjevo.

Domača in zunanja politika.

Skupno ministrsko posvetovanje v Budimpešti.

Budimpešta, 10. februarja.

„Ofen-Pester Korrespondenz“ poroča, da so se danes dopoldne ob 10. uri vršila v palači ministrskega predsednika grofa Tisze skupna ministrska posvetovanja. Pogovori avstrijskih in ogrskih ministrov bodo skoro gotovo trajali celi dan. Gre se za dosego edinosti v mnogih posameznih vprašanjih, ki se nanašajo v prvi vrsti na gospodarske zadeve, n. pr. sporazum glede dobave žita, ureditev vprašanj radi vojaških dobav, ugotovitev spomladne setve, železniške zadeve itd. Ako se kaka vprašanja iz kateregakoli vzroka ne bi rešila, se bo o istih posvetovalo v eni prihodnjih sej, katera se bo vršila na Dunaju.

Pred otvoritvijo italijanske zbornice.

Iz Rima poročajo: V prvi seji italijanske zbornice, ki se sestane dne 18. februarja, bo vloženih okoli 200 interpelacij, nanašajočih se na vojno, na mednarodni položaj in na stališče Italije. Ministrski predsednik poda zborници važne informacije, s katerimi podpre nevtralno stališče italijanske vlade. Interventcijonistični listi znova napadajo ministra Giolittija, češ, da hoče uspavati Italijo v popolno pasivnost.

Nemški poslanik v Rimu.

Nemški poslanik knez Bülow v Rimu je izustil po poročilu „Az Esta“ nasproti njegovemu poročevalcu besede,

Rekel je namreč glede zunanje italijanske politike: „Popolnoma zaupam v modrost in razsodnost vodilnih italijanskih krogov; nadejam se, da bodo tudi v bodoče mislili in hodili pravo pot. Tudi ne dvomim, da bodejo Avstrijci in Ogrioli jajšali italijanski vladi in italijanskemu narodu odločitev, živeti z centralnimi državami tudi v bodoče v miru in sporazumu“.

Grška se obrača.

„Frankf. Ztg.“ poroča, da je grška vlada vsled protesta avstrijskega, turškega in nemškega poslanika preprečila izkrcanje za Srbijo namenjenega vojnega materijala, ki je prispel z velikim francoskim parnikom v Solun. Francoski kapitan je dobil ukaz, da mora s svojo ladjo tekom 24 ur zapustiti solunsko pristanišče.

Anglija prosi Grčijo za pomoč.

Frankobrod, 8. februarja.

„Frankfurter Zeitung“ piše: Italijanskemu listu „Giornale d'Italia“ se poroča iz Sofije, da je Anglija vnovič zaprosila Grčijo za vojaško pomoč in sicer bi naj imela Grčija pripravljene čete za izkrcanje v Egipt. Anglija je za to obljubila Grčiji odstopiti otoke Ciper, Kios in Mitilene. Grčija je pa morala odločno odkloniti ponudbo Anglije, ker je sedanji položaj Macedonije tak, da Grčija v tej deželi ne more pogrešati svojih čet.

Ruska duma o miru.

Dne 10. februarja se je otvorilo vojno zborovanje ruske poslanske zbornice. Zunanji minister Sassonow je razpravljal o razlogih vojske, kajpada v smislu trosporazuma. Omenjal je, da skuša Nemčija spraviti nesoglasje med zaveznike trosporazuma in da radi tega razširja govorice, kakor da bi bil eden izmed zaveznikov pripravljen, posebej skleniti mir. Hvala Bogu, je rekel minister, so se ti poizkusi izjalovili. Da smo priskočili Srbom na pomoč, je učinek naših čustev do bratskega naroda, kojega dušna velikost (da trpi morilca na kraljevem prestolu in sokrivce ob vladnem krmilu!) je povzročila tesno zvezo obeh dežel. Naše razmere do Grčije so dovršeno srčne. Glede Rumunije je izjavil Sassonow, da je rusko-rumunsko razmerje trajne stalnosti. Omenja Rusom prijazne demonstracije v Rumuniji ter pravi: Sedaj je stvar nevtralnih vlad, da se konečno odločijo, kajti vlade bodo svojim narodom odgovorne za to, ako bodo zamudile ugodno priliko za uresničenje svojih nacionalnih teženj. O Japonski pravi, da vsled pogodbe ne sme posebej skleniti miru.

Nevtralne države za mir.

London, 10. februarja.

„Daily Telegraph“ javlja iz Vašingtona: Senator zbornice Združenih držav severoameriških La Follette je sestavil resolucijo, v kateri vabi nevtralne narode, da se zavzamejo za dosego miru in se napravi konec sedanji svetovni vojski. Resolucija se izroči komisiji senata za zunanje zadeve. V resoluciji se poziva vlado Združenih držav severoameriških, da povabi v najkrajšem času na posvetovanje zastopnike vseh nevtralnih držav, da se posvetujejo o politiki nepristranskih držav, da se doseže mir ter da ponudijo svojo pomoč za posredovanje med vojskujočimi se državami. Resolucijo smatrajo za velevažno šahovo potezo in upa se, da bo tudi sprejeta. V resoluciji se predlaga, da bi se naj zabranili spori v bodočnosti na ta način, da se splošno omeji oboroževanje, da se ne bo prevažalo orožje iz ene države v drugo in da se proglasijo gotove trgovinske črte za popolnoma nepristranske.

Boji za morje.

Nemčija je dala Severni Ameriki, Norveški in Švedski, Danski in Nizozemski zagotovilo, da ne bo nevtralnih trgovskih ladij kratkomalo napadla s svojimi podmorskimi čolni, ampak se prej prepričala, ali so res nevtralne. Kljub tej izjavi pa se še imenovane države niso popolnoma pomirile, ker za ladje vendar ni dana absolutna varnost. Združene države Severne Amerike se nagibajo v tej zadevi bolj na stran Anglije, a severnoevropske germanske državice odobrujejo več ali manj nastop Nemčije ter obsojajo uporabo nevtralnih zastav od strani Anglije.

Londonski list „London News“ objavlja že drugo listo francoskih in angleških parnikov, ki se pogrešajo. Število na novo pogrešanih ladij znaša zdaj 21. Če se torej prišteje onih 16 ladij, ki so v prejšnjem tednu neznano kam izginile, znaša skupno število pogrešanih angleško-francoskih trgovskih parnikov 37. Večina teh ladij je bila na povratku z blagom na Angleško.

Nepristranske države se posvetujejo.

Kodanj, 10. februarja.

Kodanjskemu listu „Berlingske Tidende“ se poroča iz Londona: Iz zanesljivega vira se je izvedelo, da so sklenile Združene države Severne Amerike z ozirom na nevarnost, ki preti nepristranskim državam radi proglasitve Nemčije, da se smatra vodovje okrog Anglije za vojno torišče, sklicati na posvetovanje v Vašington v Severno Ameriko zastopnike vseh nepristranskih držav Evrope, Amerike in Azije. Na tem posvetovanju bi se naj razpravljalo o narodnopravnih pravilih glede pravic nepristranskih držav v sedanji vojski. Poslaniki dotičnih držav so že razmotrivali to važno vprašanje in so obvestili o tem svoje vlade.

Švedija proti zlorabi nevtralnih zastav.

Stockholm, 10. februarja.

Švedski list „Aftonbladet“ prinaša ostro pisan uvodnik, v katerem piše zoper zlorabo nevtralnih zastav po angleških ladjah. List izvaja: „Vlade nevtralnih držav morajo z vso odločnostjo protestirati proti temu, da se Anglija pri svojih ladjah poslužuje nevtralnih zastav. Tako postopanje se na noben način ne da opravičiti, kakor se tudi ne da opravičiti prilastitev napačnega potnega lista ali ukradene vizitke, da bi se z istimi izognilo neprijetnim težavam pri legitimiranju. Lahko se tudi zgodi, da ima angleška ladja, ki pluje pod švedsko zastavo, topove na svojem krovu in bi z istimi obstreljevala nemško bojno ladjo. Na ta način bi se Švedija pritegnila v vojskini metež. V težavnejšem položaju, kakor je sedaj Švedija sploh ne more biti.

Prebarvane ladje.

Stockholm, 10. februarja.

Paroplovna družba Sfithiav je sklenila svoje ladje prebarvati s švedskimi barvami. Druge družbe nimajo zaupanja do tega sredstva, ker mislijo, da se Angleška, če se poslužuje nevtralnih zastav, ne bo strašila pred tem, da bi svoje ladje prebarvala s tujimi državnimi barvami.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, 11. februarja.

Pozornost vse javnosti je obrnjena sedaj na boje v Bukovini in posebno v Karpatih. Rusi so potisnili z velikansko silo na naše postojanke ob Dukla-prelazu in najbližjih karpatskih prehodih, da bi prebili našo bojno črto, a poizkus se jim ni posrečil. Iz poročil je posneti, da so se v teh bojih zopet izborno držali naši fantje od 87., 47. in 17. pehotnega polka. Opomniti je treba, da so večinoma novinci, o katerih se splošno sodi, da so manjvredni vojaki. Toda slovenska kri ne fali! Ob Dukla-prelazu je naše postopanje defenzivno, v ostalih Karpatih ofenzivno z majhnimi krajevnimi pridobitvami.

V Bukovini gre udarec za udarcem naprej. Do reke Sučave je dežela že naša. Ruski vojni štab je zapustil že tudi Černovice ter se umaknil na rusko ozemlje. V Rumuniji je naredilo umikanje Rusov za nas zelo ugoden utis.

Ob Dunajcu in Nidi se vršijo artilerijski boji, pred Varšavo in v Izhodni Prusiji se javlja o napredovanju nemških čet.

Novi uspehi v Karpatih in v Bukovini.

Dunaj, 9. februarja.

Avstrijski generalni štab uradno razglaša:

Na Poljskem in v zahodni Galiciji ni nobene spremembe. Vršijo se artilerijski boji.

V gozdnatih Karpatih se je včeraj popoldne posrečilo zavezniškim (avstrijsko-nemškim) četam po večdnevnih bojih zavzeti kraj severno od sedla Volovec, katerega so Rusi trdovratno branili. Ujetih je bilo veliko število Rusov, zaplenjena velika množina streliva. Na ostali karpatski črti hudi boji.

Na zahodnem delu je bilo odbitih več ruskih napadov, pri čemur smo ujeli 340 Rusov in zapleniti 3 strojne puške.

Prodiranje naših čet v Bukovini je uspešno, zasedle so mesto Wama (leži severno-izhodno od mesta Kimpolung).

Bukovina do reke Sučave zopet naša.

Dunaj, 10. februarja.

Avstrijski generalni štab uradno razglaša:

Splošni položaj na Poljskem in v zahodni Galiciji je nespremenjen.

Boji v Karpatih se nadaljujejo.

Bukovina je do reke Sučava očiščena sovražnika, kateri se v begu umika. Z nepopisnim veseljem sprejema vse prebivalstvo prodiranje naših čet.

Srditi boji za prelaz Dukla.

Berolin, 8. februarja.

List „Vossische Zeitung“ piše: Rusi so zbrali posebno v srednjem delu Karpatov, torej okrog prelaza Dukla, velikansko število svojih čet. To je torej tisto ozemlje, katero je smatralo rusko armadno vodstvo vedno za velevažno, kajti odtod je nameravalo napraviti sunek proti Budimpešti. Že več dni se vrše na tem ozemlju od obeh strani srditi boji številnih čet. Glede bojev ne samo na tem mestu, ampak tudi na celi karpatski bojni črti, moramo biti pripravljeni na delj časa trajajočo težko borbo. Kar se tiče števila čet, Rusi niso več v premoči, ampak so po številu vojakov enako močni, kakor mi. K tem še pa pride, da postaja pomanjkanje streliva pri Rusih vedno bolj občutno. Avstrija lahko zre upapolno na potek bojev v Karpatih.

Avstrijski topovi pred mestom Tarnov.

Krakov, 10. februarja.

Naše armadno vodstvo je bilo primorano, obrniti težke možnarje proti mestu Tarnov, ki ga imajo Rusi zasedenega. Obstreljevanje je bilo dne 24., 26. in 27. januarja najsilovitejše. Te dni so topovske krogle napravile v mestu veliko škode. Železniška postaja in proga v dolžini 1½ kilometra ste popolnoma porušeni. Vojašnica je bila ravno v trenutku zadeta po avstrijski topovski krogli, ko se je v vojaški kapelici vršila služba božja. V mestu je ostalo 300 mrtvih Rusov, drugi so zbežali. Naše krogle so razdrle tudi pristavo Kempinsky, kjer se je nahajal glavni stan ruskega višjega poveljnika. Razdrto je tudi šolsko poslopje, kjer je bilo nastanjeno mestno poveljstvo, nadalje 4 hiše, ki so služile vojaškim namenom. Naši topovi so uničili tudi močno rusko obrambno črto pri Tarnovu.

Ruska fronta pri Varšavi prebita.

Poljski listi prinašajo poročilo lista „Nowoje Wremja“, ki pravi, da so Nemci že na več mestih prebili ruske postojanke pred Varšavo. Rusi se umikajo iz svojih postojank ob reki Rawka na utrjeno črto pri mestu Blonie neposredno pred Varšavo.

Nemci obstreljujejo mesto Litomiersk.

Budimpešta, 9. februarja.

Iz Bukarešte se poroča: Po poročilu ruskega lista „Utro Ruski“ je nemška težka artilerija popolnoma porušila mesto Litomiersk, ki leži samo pet ur pred Varšavo. Štiri petine mesta je razdjanih. Zaloge so popolnoma uničene. Nemške čete so se približale ruskim poljskim okopom do razdalje enega streliaja. Prebivalstvo Varšave beži trumoma proti mestu Bielostok.

Dogodki na Rusko-Poljskem.

„Münchener neueste Nachrichten“ poročajo iz Ženev: General La-croix piše v „Tempsu“, da se vrši na Poljskem velika bitka, ki bo morda imela za posledico, da se bodo spremenile vse bojne fronte v Ev-

ropi in morda celo v Egiptu. General dvomi, da bi bilo zavzetje Varšave končni cilj nemške armade, pač pa je mnenja, da gre Nemcem za to, da uničijo rusk center, ker bi potem nemške čete lahko obkolile obe sovražni krili. To je dobra strategija. Toda bitka pri Borzymowu dosedaj za Ruse ni izgubljena, dasi zastavlja general Machensen vse sile, da izvojujejo zmago.

Rusija-Turčija-Anglija-Francija.

Maribor, 11. februarja

Dva ruska torpedna čolna sta priplula dne 8. februarja pred turškim mestom Trapecund ob Črnem morju in sta obstreljevala ameriško ladjo „Washington“, ki je bila v tamošnji luki zasidrana. Dve ruski križarki sta nato ameriško ladjo tako dolgo obstreljevali, da se je potopila. Tudi v mesto je padlo nekaj ruskih bomb. — Na Kavkazu se ni zgodilo nič posebnega.

V Egiptu so se zadnje dni razvili živahni boji. Turške predstraže so po zasebnih poročilih pri mestecu El-Bir prekoračile Sueški prekop. Turška armada se pomika v treh glavnih kolonah proti prekopu. Jeruzalem je radi turških uspehov v zastavah.

Evropejci zapuščajo Perzijo in Maroko, ker se opaža veliko mohamedansko gibanje proti vsem nemohamedancem.

Oskrbovanje štajerskega prebivalstva z živili.

Priznati moramo, da so se štajerske oblasti takoj od spočetka vojske pobrigale za uspešno akcijo glede oskrbovanja živil. Če niso dosegle povoljnega uspeha in smo sedaj že v precejšnji stiski, so tega krivi drugi činitelji, pred vsem ogrske razmere.

Na Štajersko, kakor v večino alpskih dežel, se morajo dovažati vsako leto razne vrste žita. Dobivali smo zrno največ iz Ogrske. Na leto je ta dežela zalagala Avstrijo s približno 20 milijoni meterskih stotov žita in moke in prejela za to 500 do 600 milijonov kron. Bile so to lepe kupčije; naši veliki mlini so bili najboljši odjemalci ogrskega žita. Sedaj ko primanjkuje moke pri nas, iščejo isti odjemalci zastonj zaloge, da bi zadoščali potrebam našega prebivalstva. Dolžnost Ogrske, ki je v velikem svojem interesu v mirnem času zalagala našo državno polovico z žitom, bi bila, da bi tudi sedaj skrbela za naše pokrajine in jih založila s svojim žitom. Toda ravno nasprotno se godi. Zaseže se celo žito, ki ga naše korporacije ondod nakupijo. Zato se čuti pri nas že povsod pomanjkanje žita in moke.

Zunaj na kmetih bodo ljudje še v nekaterih okrajih shajali z živili, kjer je kaj fižola, krompirja in koruze. Toda v vinogradnih krajih, kakor v Halozah, v rogaškem, šmarskem in kozjanskem okraju, nadalje v goratih okrajih, kjer so večinoma le gozdovi, se čuti pomanjkanje kruha že ravno tako, kakor v mestih. Treba je povsod največje varčnosti, da ne pride naravnost do jako kritičnih razmer.

C. kr. namestnija v Gradcu, deželni odbor štajerski in trgovska komora se trudijo na vse načine, da bi dobili v deželo primerno množino žita. Sedaj se je ubrala ta-le pot: Trije veliki mlini, Majdič, mestni celjski mlin in Scherbaum v Mariboru so na Ogrskem stari odjemalci žita. Ti trije podjetniki so pripravljeni nakupiti na lastni riziko 300 vagonov, na riziko javnosti pa 1000 vagonov žita. Vršila so se v Gradcu že razna posvetovanja, samo da se omogoči nabava žita. Vlada je ponudila za „javni riziko“ 200 tisoč kron, deželni odbor je sklenil v ta namen darovati 200.000 K, trgovska komora pa 100.000 K, da s temi svotami prevzamejo garancije za izgube, ki bi mogoče nastale, ako bi naenkrat žitna cena padla.

C. kr. namestnik se vozi že ves teden na Dunaj in na Ogrsko, da zasigura nabavo žita, zlasti pa da dobi zagotovilo od vojaške oblasti, da za Štajersko kupljenega žita ne rekvirira za se. To se je že obljubilo. Bog daj, da se ta načrt posreči; dežela, dasiravno nima denarja, ni nikdar boljše porabila denarja, kakor v tem slučaju, da odvrne veliko gorja od svojega prebivalstva. Pomisliti moramo, da je ravno Štajerska hudo prizadeta po vojski, četudi je obvarovana vseh sovražnikov. Po celi deželi imamo na tisoče in tisoče izvenštajerskega vojaštva, tisoče in tisoče ujetnikov in še več beguncev od severnih gor dol do bistre Save. Vsi morajo živeti, zato potrebujemo tem več živil.

Raznoterosti.

Papež za mir ob velikonočnih praznikih. Italijanski list „Unione“ poroča, da namerava sv. Oče vojskujočim se državam predlagati, da bi se za zadnje tri dni velikega tedna doseglo premirje.

Papežev službeni list. Od početka vladanja papeža Benedikta XV. je več slučajev, da se papeževe odredbe obelodanujejo v Acta Apostolicae Sedis tudi v modernih jezikih in sicer v avtentičnih izvodih. Tako je v broju od 15. jan. dekret o molitvi za mir, ki je tiskan v osmih jezikih, in to v italijanskem, francoskem, angleškem, nemškem, španskem, portugalskem, ruskem, poljskem in glagoljaškem staroslovenskem).

Jezuvitski general — Poljak. O. Vladimir Ledochowski je bil včeraj, dne 11. t. m., izvoljen v Rimu za generala jezuvitskega reda. V soboto, dne 6. jebruarja, so volilci novega generala — 85 patrov — vstopili v klavzuro, v kateri najprej razpravljajo o razmerah, potrebah in morebitnih spremembah in se na podlagi te razprave posvetujejo o osebah, ki bi bila sposobna za vodstvo celega reda. Volitev je navadno na kak Marijin praznik, tokrat na praznik Lurške Matere božje. Po volitvi še sestavi novi general zbor svetovalcev, ki sestoji iz 5 zastopnikov različnih jezikov, in sicer nemškega, italijanskega, angleškega, španskega in francoskega jezika. Iz Avstrije so se udeležili volitve sedanji provincijal o. Wimmer, prejšnji provincijal o. Schwärzler in znani sociolog o. Biederlack, profesor moralke na inomoškem vseučilišču.

Kardinal dr. Piffl. Vest, ki se je raznesla, da je ega odličnega cerkvenega kneza zadela kap, je neresnična. Vsled prehlada so ohromeli le živci desnega obraza, vsled česar je trpela tudi nekoliko desna trepalnica. Vse želi kardinalu skorajšnje ozdravljenje.

Krst prestolonaslednikovega novorojenčka. Krst najmlajšega prestolonaslednikovega sinčka se je vršil v sredo, dne 10. februarja ob 2. uri popoldne v gradu Schönbrunn. Mladi princ je dobil ime Robert Karl Ludvig. Vsled cesarjeve želje so se krstne slovesnosti vršile čisto priprosto. Krstne obrede ni izvršil, kakor navadno, dunajski nadškof-kardinal, ampak dvorni župnik dr. Ernst Seydl. Cesar je sam osebno prisostvoval slovesnosti.

Najvišje priznanje se je izreklo č. g. Leopoldu Kolenc, župniku v Širjem pri Zidanem mostu za njegovo požrtvovalno in nesebično delovanje na kolodvoru v Zidanem mostu, v lacaretu in pri ranjencih. Kolikor nam je znano, je pri tem trudu in naporu hudo obolel, pa sedaj mu je že dobro in je povsod na razpolago, kjer potrebujejo njegove pomoči.

* **Škofovska stolica v Genovi.** L. 1912. ni hotela dati italijanska vlada „Exeguatur“ papeževi buli, s kateroj je bil imenovan msgr. Canon za nadškofa v Genovi. Sv. Stolica je vstrajala na svojem imenovanju. Genova je imela nadškofa de jure, a ne de facto. Sedaj pa je naenkrat italijanska vlada podelila „Exeguatur“. Toda msgr. Canon se je zahvalil za nadškofovsko čast v Genovi. Sv. Stolica bo sedaj imenovala novega nadškofa.

Mariborski odvetnik dr. Rosina je nevarno obolel na sladkorni bolezni in je moral zopet v sanatorij Hansa v Gradec. Vse sočustvuje z rodbino in želi bolniku, ki od znanih aretacij ni več prav zdrav, da zopet okreva.

Poročil se je dne 6. t. m. na Dunaju g. Adolf Dominkuš, štajerski rojak od Sv. Antona v Slov. goricah, z gdč. Elo pl. Savicka. Bilo srečno!

Iz davčne službe. Davčni oskrbnik Jakob Sejnkovič v Ljubnem na Gornjem Štajerskem je na lastno prošnjo stalno upokojen. Sejnkovič je naš spodnještajerski rojak.

Skupni finančni minister. Nekdanji ministrski predsednik, dr. Ernest pl. Körber, je imenovan za skupnega finančnega ministra in s tem za vrhovnega upravitelja Bosne in Hercegovine.

Minister dr. vitez Bilinski je dobil povodom svojega odstopa veliki križec Štefanovega reda. Čuje se, da postane Bilinski načelnik poljskega kluba.

Drugokrat izpuščen. G. Simon Pušnik, župan v Črešnovcih, je bil dne 25. januarja od orožnika Preskara na Pragerskem že drugokrat aretiran in odpeljan v Gradec. Dne 7. februarja pa je bil zopet brez zaslišanja izpuščen. Treba bo tudi javnim oblastim z vso odločnostjo nastopiti proti denuncijantom, da ne nastane med nami popolna pravna nesigurnost.

V Ljubljani se je včeraj, četrtek, dne 11. t. m., vršila seja glavnega odbora Jugoslovanske Strokovne Zveze. Storili so se važni sklepi z ozirom na izpopolnitev te važne delavske organizacije. Štajersko je pri seji zastopal predsednik štajerskega okrožja g. Žebot.

* **Volitve v Laškem trgu.** Proti vpisu učiteljice Frančiške Reyerschütz v volilni imenik Laškega trga je vložil slovenski volilec odvetnik dr. Kolšek reklamacijo, ker stanuje v Ljubljani in v Gradcu in se vzdržuje samo poleti radi kopeli v Laškem trgu. Okrajno glavarstvo je odločilo v smislu reklamacije, da se mora Frančiška Reyerschütz, ki je že v pokoju, iz volilnega imenika Laškega trga zbrisati, ker stanuje od oktobra l. 1913 v Ljubljani. Proti temu odloku se je pritožila Frančiška Reyerschütz na upravno sodišče in njen zastopnik dr. Foregger je izvajal, da po štajerskem občinskem volilnem redu zadostuje učiteljiščin poklic za prednostno volilno pravico. Pritožiteljica ima tudi v Laškem trgu svoje stanovanje z opravo. Zastopnik reklamanta dr. Lapajne odgovarja, da se mora sklepati, da je pritožiteljica menjala svoje bivališče, ker je z upokojitvijo zapustila Laško. Upravno sodišče je razveljavilo spodbijani odlok radi pomanjkljivega postopanja, ker okrajno glavarstvo Celje ni nič preiskovalo, ali pritožiteljici na podlagi njene pristojnosti v občino ne pristoja volilna pravica, in ker okrajno glavarstvo ni nič preiskovalo, da je opustila Laški trg kot svoje bivališče.

Zopet madžarska šola na Hrvatskem. Kakor se poroča, je tudi društvo „Julian“ otvorilo novo madžarsko šolo in sicer v Drenju pri Djakovu.

* **„Soča“ — ustavljena.** Izdaja „Soče“ z dne 22. januarja t. l. je bila ustavljena od goriške politične oblasti. Prihodnja številka dne 29. januarja je izšla redno, v četrtek, 4. t. m. pa je bil uredništvu dostavljen odlok, s katerim se naznanja, da se izdajanje lista „Soča“ oblastveno ustavlja.

Naše časopisje. Včerajšnja številka „Slovenskega Gospodarja“ se je tiskala v 19.700 izvodih. Sad pridne agitacije, ki bi naj ne ponehala.

„Slov. Gospodar“. Upravništvo nam poroča, da se včeraj ni mogel razposlati ves natis, ker so se med delom naenkrat pokvarili zlagalni stroji. Danes se bo vse uredilo. Naročniki naj vzamejo to dobre volje na znanje.

* **Slovstvena novica.** List „Čech“ je v številki z dne 26. m. m. pisal, da je španski jezuit o. Garna Billoda našel v arhivu aragonske krone neke dosedaj nepoznate podatke o slovanskem apostolu sv. Metodu.

***Correggiova slika.** Nedavno so našli v Albinejih poleg Reggio d'Emilia v Italiji sliko Matere Božje, katero je naslikal glasoviti Correggio l. 1537. Umetniški krogi so že oddavna mislili, da je bila slika ukradena in Bog ve kam odnešena.

3. skupina vojnih razglednic obsegajoča 16 vojnih in 8 velikonočnih slik je ravnokar izšla. Slike so izvirne rizbe domačih umetnikov Nekaj slik — posebno one, nanašajoče se na Simon Gregorčičeve poezije („Slovo“, „Za dom med bojni grom“, „Dekletova molitev“, „Po bitvi“, „Oljki“, „Oj z Bogom ti planinski svet!“) so naravnost krasno izdelane. Tudi ostale slike se nanašajo zgolj na domače motive. Razprodajo in založništvo je prevzela uprava „Ilustriranega Glasnika“ v Ljubljani. Cena mali skupini s 16 komadi je K 1·20, veliki skupini s 24 komadi, ki obsega tudi 8 velikonočnih slik, K 1·80. Znesek treba poslati vnaprej. Trgovci dobe primeren popust bodisi od skupin kakor tudi pri naročilih od 100 sortiranih komadov naprej. Pri naročilu treba natančno navesti, ali naj se pošlje mala ali velika skupina. Slovenci, segajte le po domačem blagu! Na ta način podpirate tudi slovenske umetnike, ki so baš zadnji čas uvaževanja in podpore vredni. — Nujno svetovati pa je, da uredništvo „Bogoljuba“ odloči vsaj nekaj razglednic tudi za človekoljubne vojne namene, ker vsakdo bi rad v sedanjem času podpiral ne samo Bogoljubovega urednika in umetnike, ampak tudi naše vojake in sirote ter vdove po padlih vojakih.

Slovensko protialkoholno glasilo „Zlata doba, ali treznost slovenskega naroda“ je nastopilo že 9. letnik. List stane letno 3 K, za dijake 2 K.

„Zbirka domačih zdravil, kakor jih rabi slovenski narod“ je naslov knjige, ki sta jo ravnokar izdala zal. Goričar in Leskovšek v Celju. Knjiga stane 1 K. Pregledala sta jo dr. Praunseis, okrožni zdravnik v Celju, ter dr. Edvard Benedičič, nadzdravnik usmiljenih bratov v Št. Vidu na Koroškem, ter našla, da so notri nasvetovana zdravila dobra in neškodljiva. Torej!

Zapiski o vojski. Za zgodovino vsake župnije, in še za marsikaj bo pozneje velikega pomena, ako se dožene in zapiše, koliko je župnija dala za vojsko vojakov, koliko jih je padlo, umrlo, bilo ranjenih, ujetih. Samo na tej podlagi bo nam mogoče sestaviti zanesljivo številko, s kakim številom se je slovenski narod udeležil vojske. Gospode dušne pastirje prosimo, naj iz rodoljubja sestavljajo tako zanimivo štatistiko!

Miru si želijo. Vsa pariška glasila soglasno zatrjujejo, da se po Francoskem zelo širi mirovno razpoloženje. V Parizu, Lyonu, Bordeauxu in drugih mestih so te dni zaplenili na tisoče in tisoče parifističnih knjižic. V praškem „Hlasu Naroda“ pa poroča znani učenec Tolstojev in njegov osebni zdravnik dr. Dušan Makovicky, rodom Slovak, da se tudi na Ruskem sliši neprestano vprašanje: „Koliko jih je padlo? Kdaj sklenemo mir? Ali še o tem ni nič znanega?“ V Rusiji ljudstvo koprni z vso dušo po — miru!

Divizijski župnik č. g. Jakob Tajek piše dne 5. februarja profesorju č. g. Vrežetu: Preljubi prijatelj! Tvojo čestitko od 28. januarja sem prejel in zelo me je razveselila, kakor tudi prejšnji dve dopisnici. Za vse prav srčna hvala! Po groznih božičnih praznikih — o katerih si že čital iz dopisov: mojega in Kociperjevega ter Škofičevega — je bilo sedaj skoro mesec dni popolnoma mirno. Pa zdi se, da vojak, če ni nevarnosti, ni dobro zdrav. Škofič je zbolel, Golec je šel tudi v bolnišnico in istotako je tudi mene prav hudo prijela influenca, kašelj in vročica. Gospodje zdravniki so mi svetovali iti v bolnišnico, pa zavrnil sem, meneč, da poštenega vojaka morajo iz bojišča nesti, sam ne grem. Pa sedaj je zopet že vse dobro. Od 27. januarja je že zopet dela dovolj. Sovražniki so hoteli na vsak način predreti naše vrste na meji, pa dobili so grozno po bučah. Naša divizija se je zopet prav odlikovala. 1400 ujetnikov je bilo v enem dnevu. Naša bolnišnica je imela samo malo naših ranjenih, pa več sto ranjenih sovražnikov, tako da bi bil še enega tujega vojaškega duhovnika potreboval. Mislim, da bo zdaj zopet bolj mirno, in da ostanemo še dalje v tem kraju, ker naprej ne gre. Zapadlo je zelo veliko snega. Mraz zadnjih dni bil je naš najhujši sovražnik. Meni se godi sedaj prav dobro. Stanujem pri g. dekanu ....., vsak dan mašujem in to je prav izvanredna sreča v vojski. Med rimsko-katoliškimi duhovniki je vendar najbolje in

najbolj veselo živeti. Pozdravi mi vse preljube mariborske prijatelje in sprejmi sam najsrčnejše pozdrave od starega, zvestega Jakeca.

Č. g. vojni kurat M. Krajnc piše dne 1. februarja g. prof. dr. Lukmanu z bojišča med drugim tudi to-le: „. . . Naš regiment 87 je dne 28. januarja imel vroč, pa tudi nad vse časten dan. Zgube so bile prav majhne, zato pa je zajel samo ta polk krog 700 Rusov. Častnike je junaški nastop naših fantov očaral: take odločnosti in neustrašenosti zlast od novincev ne bi pričakovali!

Vojna kurata prof. Jan. Kociper in kaplan M. Škofič, ki sta od začetka vojske bila na bojišču, sta radi bolehnosti dobila dopust. Vojni kurat Golec se zdravi v nekem ogrskem špitalu, ker trpi na revmatizmu.

Major Martin Žunkovič, znani raziskovalec slovanskih starožitnosti, rojak iz Sv. Lovrenca na Drav. polju, se nahaja, kakor poroča vojni korespondent N. Fr. Pr., kot krajni poveljnik v glavnem stanu tretje (Boroevičeve) armade.

Dr. Janko Sernec. Smrt g. dr. Serneca je sedaj nedvomno potrdila brzojavka v Čačaku ujetega vojnega kurata dr. Jeharta. Dr. Sernec je zbolel in umrl na legarju.

Nadporočnik Vodopivec v ruskem ujetništvu. Nadporočnik mariborskega (26.) domobranskega pešpolka Emil Vodopivec, ki je dne 16. januarja s svojo marššotnijo odšel iz Maribora, je bil pri nekem boju v Karpatih dne 28. januarja od Rusov ujet.

Grof Sternberg odlikovan. Cesar je bivšemu češkemu državnemu poslancu grofu Adalbertu Sternberg, kateri je sedaj prideljen kot poročnik 5. domobranskega ulanskega polka 10. črnovojniškemu infanterijskemu brigadnemu poveljstvu, podelil najvišjo priznanje za njegovo hrabro zadržanje pred sovražnikom.

Odlikovanja pri 47. pešpolku. Z zlato hrabrostno kolajno je odlikovan narednik Ivan Rotman, doma iz Št. Ilja v Slov. gor. Rotman je s svojim oddelkom na severnem bojišču prvi udrl v sovražno postojanko in zažgal hišo, v kateri se je nahajal večji oddelek sovražnika. Celi dan je moral Rotman radi prehudega sovražnega ognja ostati v nekem jarku v neposredni sovražnikovi bližini. Še le ko je nastopila noč, se je z ostankom svojega voja (6 mož) vrnil. — Odlikovani so še: polkovni trobentač Ožbolt Gaube, doma iz Dravske doline, infanterist Sedlaček iz Slovenskih goric, Anton Vertnik iz Šmartina, Alojzij Mikiš od Sv. Kungota, vsi s srbrnimi kolajnami I. razreda.

Ferdo Leskovar, tajnik Spodnještajerske ljudske posojilnice v Mariboru, sedaj računski podčastnik (stražmojster) pri poljski havbični municijski koloni št. 3 na severnem bojišču, piše dne 31. januarja g. Brunonu Rotterju v Mariboru: Dragi! Tvojo dopisnico prejel. Pozdravljen v vrstah hrabrih bojevnikov! Ti se čudiš, da so Tebe obdržali. Nič čudnega! Majhne, suhe imamo rajši, ker se lažje izognejo kroglam; velikega, širokoplečega prej zadene! — Zdrav sem, hvala Bogu! Napori mi nič ne škodijo. Krogle so se me dosedaj tudi izogibale. Bog daj tako še v prihodnje. Samo kolere se bojim. — Pozdravi mi celo tiskarno, vse znance in prijatelje. — Mogoče se spomladi kje vidimo, ko se začne veliki ples znovega. Prisrčno Te pozdravljam!

* **Iz ruskega ujetništva** je pisal Jožef Herga, doma od Sv. Marjete pri Moškancih svojim starišem iz Kastrome v Rusiji dne 10. januarja: Naznanjam Vam, da sem ujet v Rusiji. Praznike sem obhajal v žalostnem položaju. Sedaj sem že hvala Bogu precej zdrav in že lahko hodim. Bog daj, da bi že bil kmalu konec te nesrečne vojske in bi se sklenil mir, da bi mi ubogi ujetniki lahko šli v preljubi domači kraj. Lepo pozdravljam ljube stariše in vse čitatelje „Sl. Gospodarja“ in „Straže“. Na veselo svidenje!

Ujeti pismonoša. Pismonoša Ivan Škof, ki je bil uslužben na mariborski glavni pošti, je prišel v rusko ujetništvo. Rusi so napadli avstrijsko zdravniško postajo, kjer so naši obvezovali ranjence. Škof je bil korporal pri sanitetnem oddelku.

* **Tolažba slov. mladeniča** na bojišču pri Przemyslu. Od Sv. Lovrenca v Slov. gor. se nam piše: Dobil je žalostno poročilo od prijatelja, kaj se je na njegovem domu v Hlaponcih pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. zgodilo — blaga mati so umrli dne 24. dec. in dve sestri 19 letna in 17 letna pa 13. in 15. jan. na legarju — mladenič, sedaj vojak, doma zvest Marijin otrok, neumorno delaven ud in večletni blagajnik Mladeniške zveze, piše na to svojemu tudi bolnemu očetu iz Galicije: Dragi mi oče! Ne poročate mi, kaka usoda Vas je zadela, pa zvedel sem od drugih. Sprejel sem novico hladnokrvno, ker je božja volja, tako si ne moremo pomagati, le eno me in naj tudi Vas tolaži to je: „Saj križ nam sv. govori, da vidimo se v raju nad zvezdami“. One (mati in sestri) bodo za nas prosile tam, kjer ni žalovanja in bridkosti in tudi ni ločitve. Jaz sem še hvala Bogu in Mariji zmiraj zdrav. Pozdravljam Vas in želim zanaprej milejše življenje. F. Čuš, vojna pošta 73.

Trebušni legar v Sarajevu. V Bosni, posebno pa v Sarajevu, se trebušni legar močno širi. Zadnji teden v decembru l. 1914 je obolelo na trebušnem legarju 30 oseb. Sedaj pa se pojavi vsak teden 90 do 100 novih slučajev. V vseh stanovih išče bolezen svoje žrtve. Ker je nastopilo sedaj toplo, južno vreme, se je bati, da kužna bolezen ne bo hitro ponehala. Deželna vlada je dala v Sarajevu zapreti vse šole.

Še ena pravljica o Przemyslu. Poljski list „Naprzod“ poroča iz Lvova, da krožijo med tamošnjimi ruskimi vojaki razne pravljice o trdnjavi Przemysl. Ruski vojaki sami pripovedujejo lvovskemu prebivalstvu, da se mora ponesrečiti vsak naskok na Przemysl. Brezprimerno junaška bramba trdnjave pri prvem obleganju kakor tudi ogromne izgube Rusov, so povzročile med ruskimi vojaki grozen strah, ki se je pokazal, ko so dobili povelje, da morajo korakati proti tej „strašni trdnjavi“. Med ruskimi vojaki krožijo razne pravljice o „tej grozni trdnjavi“. Ruski vojaki tudi prepevajo pesem, ki pravi, da je zgradil Przemysl sam peklenšček in da jo mora zavzeti le sam peklenšček in nihče drugi. Mnogi ruski vojaki, ki so se udeležili prvega obleganja, pripovedujejo, da so videli, kako razgrinja nad mestom svoj plašč Mati božja in brani trdnjavo in da vsled tega vse krogle, ki padejo na trdnjavo, odletijo, ne da bi napravile kaj škode. Ko je pred spomenikom Sobieski-ja v Lvovu razlagal neki gospod gruči ruskih vojakov pomen Sobieskija, osvoboditelja Dunaja od Turkov, rekel je ruski vojak: „Radoveden sem, če bi postopal tudi ravno tako proti Przemyslu“.

Gluhonemi je izpregovoril. Na srbskem bojišču se je blizu nekega vojaka razletela granata. To mu je tako živce pretreslo, da ni več slišal in ni več govoril. Prišel je v bolnišnico na Dunaj. Tu se mu je neko noč sanjalo, da je pred njim eksplodirala neka granata. Silno se je prestrašil, skočil kvišku in zavpil močno. Od tistega časa je (čez štiri mesece) zopet slišal in govoril. Novi strah mu je poživil že otrpnjene živce in ga ozdravil.

Mali general. Češki „Školsky Obzor“ poroča: Učitelj je dal fantom v petem razredu nalogo: „Kaj bi napravil, ko bi bil general?“ Naloge, ki so jih napisali učenci na ta tema, so po večini prav originalne. Tako piše eden izmed mladih generalov: „Ko bi bil general. Atek je čital zvečer časopis. Potem nam je pripovedoval o naših generalih. Jaz nisem nič rekel. Mislil pa sem si, ko bi bil jaz general! Vzel bi našega Štefana, ker pozna celo Poljsko. Peljala bi se v Karpate. Pijonirjem bi ukazal, da izkopljejo v gore dolge rove. V te bi nabasal dinamita ter rove dobro zatlačil. Potem pa bi začel s svojimi vojaki navidezno bežati. Rusi bi šli za nami. Ko bi prišli na vrh gor, bi pritisnil na električno žico in zažgal dinamit. Gore bi se razletele in vse Ruse pokopale. Potem bi jahal z dragonci v Petrograd ter bi vjel ruskega carja. Pripeljal bi ga na Dunaj. Cesar bi bil zelo prijazen ter bi mi podelil hrabrostno svetinjo“.

Pravilni naslovi za vojne ujetnike v Rusiji in Srbiji. Ako hočemo, da bodo vojni ujetniki dobili naša pisma, je treba napraviti pravilne naslove. Ker Rusi in Srbi pišejo s cirilskimi črkami (drugačnimi kakor mi), so naslovi večkrat zelo spakedrani. Za vzgled je na primer dopis v „Slovenskem Gospodarju“ z dne 28. januarja 1915, stran 6: Luče. Iz ruskega ujetništva je te dni pisal Franc Moličnik. Nahaja se v kurski guberniji, Goro-Obajanji, Vajeno, Plenjeni, Rusija. Pravilno pa se glasi naslov: Franc Moličnik, gubernija Kursk, gorod (pomeni mesto v slovenskem jeziku) Obojanj, vojennsplennij (se pravi po slovensko: vojni ujetnik), Rusija. Najbolje je, da se napravi naslov tudi v cirilici. Kdor sam ne zna napraviti pravilnega naslova, naj pošlje podpisanemu: 1. pismo, v katerem je napisal vojni ujetnik svoj naslov, 2. toliko kuvert, kolikor želi naslovov za ujetnika, 3. jedno večjo kuverto s svojim naslovom in znamko 10 v; v tej kuverti se mu vrnejo pravilno izpolnjene kuverte. Ker je to zadeva Rudečega križa, napravi podpisani iz prijaznosti vse brezplačno. L. Ravnikar, Bočna, pošta Gornjigrad, Štajersko.

Promet z zavitki za vojne ujetnike v azijski Rusiji je iznova dopuščen.

Vpoklicanje črnovojnikov, ki so prosili za oprostitev. Letos se mnogo prošenj črnovojnikov za oprostitev vojaške službe ni moglo pravočasno rešiti. Deželnobrambovsko ministrstvo je te dni odredilo, da morajo tisti črnovojniki, kojih prošnje za oprostitev še niso rešene, isti dan oditi pod orožje, kakor je določeno za letnike, katerim pripadajo. Izvzeti so le oni delavci in drugi nastavljenci, ki so zaposleni pri podjetjih, katera služijo vojaškim potrebam. V tem slučaju je vojno, kakor tudi domobransko ministrstvo že jasno določilo, katera podjetja so deležna oprostitev.

Zdravniki in živinozdravniki. Ker se je pokazala potreba, je dovolilo železniško ministrstvo v območju c. kr. državnih železnic praktičnim zdravnikom, ki hodijo obiskovat bolnike, tudi uporabo tovornih vlakov in sicer samo za dobo vojne in to le takrat, ako se s takimi vlaki pride prej na cilj kakor s prihodnjim osebnim vlakom. Pod enakimi pogoji se smejo posluževati takih vlakov tudi živinozdravniki v svoji živinozdravniški službi. Ti zdravniki se vozijo v službenem vozu in morajo plačati listek III. razr. Pozvale so se tudi uprave privatnih železnic, da izdajo slična dovoljenja.

Dunajske gospodinje so izdale poziv, naj 14 dni nihče ne kupuje prašičjega mesa, ker so cene tega mesa silno in povsem neopravičeno poskočile. Na Dunaju so bili včeraj, dne 11. t. m., nabiti lepaki s takim pozivom.

Občinski lov v Vukovskem dolu. Dne 24. febr., ob 10. uri dopoldne, se bo vršila pri okrajnem glavarstvu v Mariboru (v sobi štev. 6) javna dražba občinskega lova Vukovski dol za dobo do dne 30. junija 1916.

Mariborska okolica za vojake na bojiščih. Od ženskega odbora za preskrbo vojakov s toplimi oblačili smo dobili obširni izkaz darov, iz katerega je razvidno, da so vse župnije in vsi stanovi mariborskega okraja tekmovali med seboj glede nabiranja toplih oblačil in drugih za vojake potrebnih reči. Žal, da radi pomanjkanja prostora ne moremo vseh imen darovalcev in nabirateljev objaviti, kar pa gotovo ne bo zmanjšalo darežljivosti v mariborskem okraju.

V Mariboru umrli vojaki. Dne 10. februarja je v mariborski vojaški bolnišnici umrl črnovojniški rezervist Jakob Spöttling od črnovojniškega maršbataljona štev. 11, rojen leta 1872 v Flatahu, okraj Spital na Koroškem. Spöttling se je nedavno vrnil z bojišča. — Dne 11. t. m. je umrl na srčni hibi v mariborski rezervni bolnišnici štev. 2 črnovojniški topničar Janez Danko iz Vukovskega dola pri Jarenini, okraj Maribor. Pogreb se vrši v soboto popoldne ob 3. uri, — Nadalje je umrl pešec 47. pešpolka Alojzij Scuz, doma iz Ogleja. Pogreb se vrši tudi v soboto, dne 13. februarja, popoldne ob 3. uri.

Maribor. Dne 10. februarja je umrla gospa M. Sanderman, rojena Witzman, soproga nadrevidenta južne železnice g. Jožefa Sanderman. Prepeljali so jo k Devici Mariji v Puščavi, kjer je bila dne 12. t. m. položena v družinsko grobnico.

Maribor. V cerkvi čč. šolskih sester je bila 10. t. m. poroka Margarete Ogriseg z g. Jurijem Malburg, posestnikom v Stanzu v Muričini dolini. Poročal je stolni župnik g. Fr. Moravec.

* **Maribor.** Svete duhovne vaje bodo za ude 3. reda sv. Frančiška v mariborski baziliki, ako le ne pride vmes kak nepričakovan zadržek, od pondeljka dne 1. marca, popoldne ob treh, do petka, dne 5. marca 1915, zjutraj. Udeležiti se jih sme vsak, četudi ni v tretjem redu sv. Frančiška.

Sv. Peter niže Maribora. V nedeljo, dne 31. januarja, je dobil tukajšnji oskrbnik veleposestva grofice Brandis, Mihael Kovačič, pri zborovanju mariborske podružnice kmetijske družbe bronasto kolajno s častno diplomo za zasluge, ki si jih je pridobil pri vino- in sadjereji.

* **Sv. Rupert** v Slov. gor. Umrl je dne 28. januarja v bolnišnici v Ormožu vsled ran, dobljenih na severnem bojišču, mladenič Alojzij Brunčič, posestniški sin v Gočovi. Pogreb se je vršil dne 30. januarja v spremstvu dveh čč. gg. duhovnikov in lepega števila tamkajšnjih meščanov. Starišem in sorodnikom bodi v tolažbo, da je blagi pokojnik svojo mlado kri prelil za cesarja in za domovino. Alojzij, počivaj v miru!

* **Sv. Andraž** v Slov. gor. Po dolgotrajni bolezni je dne 2. februarja umrla mladenka iz Marijine družbe Ivana Nedeljko. Sočlanice dekliške Marijine družbe so jo ob obilni udeležbi spremljale na pokopališče. N. v m. p.!

* **Ormož.** Računski sklep Ormoške (poprej dr. Geršakove) posojilnice. Posojilnica šteje 781 zadružnikov z deleži v znesku 7534 K. Na novo je pristopilo 26 zadružnikov z deleži 640 K. Računski zaključek za leto 1914 izkaže pol milijona denarnega prometa, med tem 109.183 K danih in 117.464 K vrnjenih posojil. Ves izključno na kmetije posojen denar znaša 296.086 K. Vložilo se je 76.338 K in dvignilo pa 76.463 K. Stanje vlog koncem leta 1914 znaša 352.721 K. Inventar nepremični (tri hiše, gospodarsko poslopje in posestvo) je z 87.478 K, in nepremični pa za 3880 K v bilanci. Dohodki posestva znašajo 3491 K, in stroški posojilniške uprave 2752 K. Rezervni zaklad 25.000 K in čisti dobiček 710 K. V primeri z računskim zaključkom za leto 1911, ko je sedanji odbor upravo in poslovanje prevzel, so narasle hranilge vloge za 80.000 K, inventar znižal za 5000 K, dohodki posestva zvišali za 1400 K in stroški posojilniške uprave znižali za 3000 K. Te številke govorijo dovolj jasno, da je jedro Posojilnice zdravo in trdno, ter prihodnjost zavodu zajamčena. Posojilnica je kmečki zavod v trdnih in spretnih rokah poštenih kmečkih mož.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Dne 4. svečana se je poročil vrl naš pristaš, zaveden Slovenec in sotrudnik naših listov, tržan in veleposestnik g. Jakob Paulič, po domače Sadonik, z vrlo mladenko Antonijo Viltužnik. Vrlemu slovenskemu paru želimo prav obilo sreče vsi zavedni šentlovrenški Slovenci.

* **Sv. Kunigunda** na Pohorju. Tukaj je umrla Julijana Brčnik, vzgledna, pridna Marijina hčerka. Mili Gospod Jezus daj ji večni mir!

* **Poljčane.** Dne 28. januarja smo spremili k večnemu počitku priljubljenega moža Jerneja Senegačnik. Rajni je bil kovač, posestnik, prvi občinski svetovalec, ud posojilničnega načelstva itd. Bil je vrl naš pristaš in dolgoletni zvesti naročnik „Slovenskega Gospodarja.“ Svetila blagemu pokojniku večna luč!

* **Sladkagora.** Mnogo vrlih mož in fantov je morala dati Sladkagora na vojsko. Pa hvala Bogu se še večinoma vsi oglašajo iz tujega kraja. Nekateri so že prestali hude boje, pa so še zdravi. Drugi so pa že tudi ranjeni in se zdravijo v raznih bolnišnicah. Le Janez Fidler, edini sin posestnika v Polžanski vasi, se ne oglasi od nikoder. Ravno si je mislil njegov oče odpočiti in velike skrbi naložiti na sinove čvrste rame, pa Bog je obrnil drugače, in sin je moral oditi na vojsko. Šel je ob prvi mobilizaciji k svojemu polku v Celje. Nekaj časa je bil v Celju, potem je pa odšel na Teharje. Zadnje pismo je pisal 3. avgusta iz Teharjev, nato je pa odšel v Galicijo. Pismo se glasi: Dra-

gi stariši! Lepo Vas pozdravim in Vam naznanim, da nisem več v Celju. Morali smo se prestaviti, ker manjka prostora. Dosedaj sem še zdrav, posihmal pa ne vem, kaj me čaka. Ljubi stariši! Težka je bila ločitev od Vas, pa imejmo upanje, da se še enkrat vidimo. Hude težave čakajo nas uboge vojake, moramo se iti bojevat za cesarja in ljubo domovino. Priporočam se Vam v molitev in hvaležen spomin. Še en srčen pozdrav od Vašega sina Janeza. — Odkar je odšel v Galicijo, ni nobenega poročila več od njega. Ne da se popisati, kako žalujeta oče in mati za svojim edinim sinom.

Šmarje pri Jelšah. Zdravnik g. dr. Josip Rakež je slavil dne 31. januarja 50letnico. Dr. Rakež je rodom koroški Slovenec.

Celje. Celjski pešpolk štev. 87 je imel na Svečnico, dne 2. t. m. v cerkvi sv. Duha v Celju vojaško sv. mašo, pri kateri je sodeloval vojaški pevski zbor istega polka pod vodstvom gosp. organista Stankota Novaka iz Sv. Martina pri Vurbergu s pomočjo g. Mahorka. Petje je imelo poseben uspeh in se je pokazalo živahno navdušenje. Iz obrazov vseh navzočih se je bralo presenečenje. Od strani gosp. častnikov se je izrekla gosp. Novaku in pevcem pohvala. Upamo, da bo še zbor večkrat z uspehom nastopil. Čast vsem, posebno g. Novaku.

Celje. Padla sta na bojišču rezervni poročnik dr. Rihard Smolej in narednik Karol Gospodarič, oba iz Celja.

Celje. Tukajšnji krojaški mojster Alojzij Pukmeister je napovedal konkurz. Za konkurznega komisarja je bil imenovan deželnosodni svetnik dr. Josip Kotnik, za konkurznega upravitelja pa trgovec Leopold Wambrechtsamer v Celju.

Celje. Tukajšnji poštni oficijant Friderik Hočevar, ki je prideljen k 22. divizijskemu brzojavnemu oddelku, je bil za svoje junaško vedenje pred sovražnikom odlikovan s srebrno kolajno II. razreda.

Širje-Zidani most. Tu se pridno dela za vojake. Šolski otroci celi čas prav pridno pletejo toplo obleko za branitelje domovine, gospe pridno pobirajo za avstr. Rudeči križ, ki iz lastnega oskrbuje tukajšno zdravstveno postajo in sicer od začetka do sedaj. Gospa baronica Schmigoc je že odposlala nad 40.000 cigaret za vojake, kmetje dovažajo in prinašajo po močeh razne potrebščine.

Sevnica ob Savi. Pogreb g. Mijo Štarkla se je vršil v četrtek, dne 4. februarja. Udeležilo se ga je ogromno število ljudstva, med drugimi kot zastopnik kozjanskega okrajnega zastopa načelnik dekan č. g. Tomažič, brežiški okrajni glavar, zastopniki raznih drugih oblasti in zastopov ter zavodov in društev iz brežiškega in sevniškega ter celjskega okraja. Rajni je bil poseben prijatelj šolske mladine, radi tega ga je na zadnji poti spremljala dolga vrsta šolske mladeži z učiteljstvom. Pokojnik je užival v Posavju velik ugled. Blag mu spomin!

* **Dve potrebni knjigi za sedanji čas.** Tiskarna sv. Cirila v Mariboru ima za sedanji resen čas v zalogi dve važni knjigi. Prva je molitvenik „Marija Žalostna mati“, posvečena češčenju Matere božje sedem žalosti. Molitvenik je kot nalašč za sv. postni čas, ki se približuje. Knjižica stane z zlato obrezo 2 K, z rudečo obrezo 1.50 K. Po pošti 10 vinarjev več. Druga knjižica, katero toplo priporočamo, je: „Sv. Križev pot za vojni čas in druge primerne molitve.“ To je jako primerna knjižica za sedanje resne čase, ko Bog tepe in skuša ljudstva s strahovito šibo svetovne vojske. V novi knjižici najdeš na 22 straneh krasne molitvice. Na prvem mestu je sv. Križev pot za vojni čas. Na to sledijo razne primerne molitve, n. pr. za cesarja, za domovino, za vojskovodje, za stanovitnost, za zaupanje v božjo pomoč, k sv. Mihaelu, za vojake na bojišču, za ranjene in umirajoče, za sina v vojski, za ljubega očeta na bojišču, molitve v prid vojakom, ki so obdarjene z odpustki, molitev za mir itd. Knjižica se dobi v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Stane pa 100 komadov skupaj s poštnino vred 7.50 K; 50 komadov skupaj s poštnino vred 4 K; 25 komadov 2 K; 10 komadov s poštnino vred 90 vinarjev. Manj kakor po 10 komadov se po pošti sploh ne bo poslalo, ker so stroški preveliki. Ker je svota malenkostna in se ne izplača pisati računov in denarjev posebej pošiljati, zato se naj denar pošlje naprej in sicer v poštnih znamkah v pismu.

* **Sv. Križ na Murskem polju.** Veliko trpinov vzdihuje po raznih bolnišnicah, ki so več ali manj prizadeti od sovražnih krogel in mraza. Ne obotavljajmo se pomagati tem revežem. Mogoče med njimi vzdihuje brat, mož ali oče. Posebno delavne bi morale biti Marijine družbe in mladinska izobraževalna društva. Dekleta, ne držimo križem rok, ampak lajšajmo ubogim revežem njihovo gorje, saj se oni žrtvujejo tudi za nas! Naša dekliška Marijina družba je nabrala velik zaboj raznega perila, samo rjuh je bilo 16, in 63 K denarju, in vse skupaj se je poslalo avstrijskemu Rudečemu križu. Naša Dekliška Zveza je priredila dne 6. januarja krasno božičnico „Blagor usmiljenim“ in čisti dobiček 100 K se je izročil ljutomerskemu c. kr. okrajnemu glavarstvu za avstrijski Rudeči križ. Mladina, le pogumno na delo, da se čim več pomaga našim trpečim bratom, ki vsak trenotek gledajo smrti v oči!

* **Stara Novavas pri Ljutomeru.** Tombola v korist avstrijskemu Rudečemu križu se vrši v nedeljo, dne 14. februarja v gostilni g. Matija Prelog v Stari Novivasi. V ta blagi namen k udeležbi uljudno vabi — občinsko predstojništvo v Stari Novivasi.

* **Laporje.** Slovensko katoliško izobraževalno društvo ima v nedeljo, dne 14. februarja, popoldne ob 3. uri, v mežnariji občni zbor.

* **Oplotnica.** Kmečka posojilnica v Oplotnici bo imela v nedeljo, dne 21. svečana, popoldne po litanijah, občni zbor po sledečem vsporedu: 1. Poročilo odbora o prometu v letu 1914. 2. Volitev odbora. 3. Zvišanje obrestne mere. Pri nezadostnem številu društvenikov se vrši eno uro pozneje zborovanje pri vsakem številu. — Odbor.

* **Št. Jurij ob juž. žel.** Podružnica avstrijskega Rudečega križa priredi na pustno nedeljo veliko veselico v prostorih Katoliškega doma. Na vsporedu je petje, gledališka igra v štirih dejanjih „Zloba in zvestoba.“ Po igri v gostilniških prostorih petje, šaljiva pošta, konfeti in druge zanimivosti. Ves čisti dobiček se nakloni domoljubnim namenom v pomoč za domovino krvavečim vojakom. Domoljubna misel kliče slavno občinstvo k prav mnogobrojni udeležbi; človekoljubje naj izkaže tudi velika preplačila.

* **Slovenjgradec.** Voditelj okrajnega glavarstva nam je kot predsednik podružnice deželnega in gospejnega društva Rudečega križa za Štajersko poslal III. izkaz darov za Rudeči križ, ki izkazuje 4988 K. Ta znesek se je zbral po občinah, župnijskih uradih, denarnih zavodih in zasebnikih v slovenjgraškem okraju.

* **Laško.** Izobraževalno društvo v Laškem ima v nedeljo, dne 21. februarja 1915, po rani službi božji v prostorih Izobraževalnega društva svoj redni občni zbor z navadnim dnevnim redom.

Zadnja poročila, došla v petek, 12. febr.

Ruski napadi v Karpatih odbiti.

Dunaj, 11. februarja.

Avstrijski generalni štab uradno poroča:

Na Rusko-Poljskem in v Zahodni Galiciji razven artilerijskih bojev nobenih dogodkov.

Na bojni črti v Karpatih in sicer v ozemlju zahodno od prelaza Uszok so bili ruski napadi in posamezni delni sunki Rusov odbiti, pri čemur so imeli Rusi velike izgube.

V gozdnatih Karpatih in v Bukovini so dosegle naše čete novih uspehov. Ujetih je bilo več sto Rusov in zaplenjenih veliko število strojnih pušk.

Naša artilerija v Karpatih nedosegljiva.

Budimpešta, 11. februarja.

Budimpeštanski list „Magyar Hirlap“ poroča: Dogodki bojev v Karpatih so še tudi danes v ospredju splošnega zanimanja. Vreme, ki je še vedno neugodno, slabe ceste in pota ovirajo naglo prodiranje avstrijskih čet. V ozemlju prelaza Dukla, katerega Rus najbolj stražijo, ni nobene spremembe. Naša artilerija opravlja velikansko delo. Posrečilo se je že skoraj na vseh krajih spraviti naše baterije na primerne postojanke, tako da povzroča ogenj naših topov Rusom velikanske izgube. V Bukovini prodirajo naše čete nebrestano. V gozdnatih Karpatih smo pridobili veliko ozemlja.

Avstrijci zasedli mesto in dolino Sereth.

Budimpešta, 11. februar,a.

List „Az Est“ poroča: Naše zmagonosne čete v Bukovini so zasedle danes mesto Sereth (leži 50 km južno od mesta Černovice) in dolino reke Sereth. Naše čete so zopet ujele veliko število Rusov.

Uradno nemško poročilo.

Izhodno bojišče.

Berolin, 11. februarja.

Iz velikega vojnega stana se poroča:

Nemške čete so tudi včeraj z zelo razveseljivim uspehom nadaljevale boje ob izhodno-pruski meji, vkljub temu, da je oviral visoki sneg njihovo celo gibanje.

Uspehi spopadov s sovražnikom se še za sedaj ne morejo pregledati.

Na poljskem bojišču so napadle nemške čete desno od reke Visle v kraju severno-zahodno od mesta Sierpc (leži severno-zahodno od Varšave) Ruse in jih porinile nazaj, pri čemur so ujele tudi nekaj sto Rusov.

Na levi strani reke Visle ni bilo nobenih posebnih dogodkov.

Zahodno bojišče.

Napad nemških čet na Francoze v gorovju Argonnen je prinesel Nemcem pridobitev ozemlja. Ujetih je bilo 6 francoskih častnikov in 307 mož, zaplenjenih 6 manjših topov in 2 strojni puški.

Zborovanje prostozidarjev iredentistov.

Milan, 12. februarja.

V Padovi se je pričelo zborovanje intervencijonističnih zvez Italije, kjer so bili posebno prostozidarji in iredentistične skupine močno zastopane. Zanimivo je, da so zborovalci sprejeli predlog, ki očitno grozi z revolucijo, če ne bi vlada napovedala vojske. Vojska in revolucija sta tedaj edini dobroti, ki jih imajo ti ljudje pripravljeni za italijansko ljudstvo, katerega dobri elementi bodo brez dvoma znali prav presoditi tako cinično blaznost.

Ranjeni, padli in ujeti.

Pešpolk štev. 47:

Schreiber Oton, nadporočnik, v ruskem ujetništvu v Džisaku; Springer Rajmund, stotnik, v ruskem ujetništvu v Morešu; Tarps Jožef, kadet, v ruskem ujetništvu v Džisaku; Jožef Undesser, praporščak, v ruskem ujetništvu v Džisaku; Vidic Ignacij, v ruskem ujetništvu v Džisaku.

Pešpolk štev. 87:

Ujeti častnik:

Jožef Pautsch, poročnik.

Ujeto moštvo:

Vizintin Peter, pešec, v ruskem ujetništvu v Elabugi, okrožje Kazan.

Padlo moštvo:

Berg Janez 14; Brajda Janez 14, iz Primorskega; Gologranc Jožef iz okraja Slovenjgradec; Stanjko Janez 13; Večko Anton 13, iz okolice Konjic; Zavec Jakob 14, iz Gradišča pri Ptuju.

Ranjeno moštvo:

Andrenšek Martin 15; Arnold Franc 16; Bizjak Janez 16; Brodnjak Alojzij 16; Dobravc Jožef 14; Furlan Dominik 14, iz Tržiča na Goriškem; Hribšek Mihael 14, iz Dola; Hrup Oton 14, iz Gornjegagrada; Janežič Janez 16; Kotnik Aleksander 15, iz Topolšice; Plesec Franc 14, iz celjskega okraja; Postrožnik Jožef 16, iz ptujskega okraja; Seme Franc 16; Videmšek Jož. 13; Vodopivec Janez 16; Vonga Jožef 13; Zuran Andrej 14.

Altin Martin, nadomestni rezervist;

Barbo Anton, nadomestni rezervist; Basko Ermenegild, korporal; Bassi Alojzij, korporal; Blečič Viktor, frajtar; Boico Janez, pešec; Bonaza Tomaž, nadomestni rezervist; Bori Alojz, pešec;

Cadenaro Pij, nadomestni rezervist; Čepak Karol, pešec; Cerkvenik Anton, nadomestni rezervist; Cerkvenik Janez, nadomestni rezervist; Colombin Franc, nadomestni rezervist;

Destradi Peter, nadomestni rezervist; Dopisin Jurij, nadomestni rezervist;

Erblich Franc, pešec; Erhart Franc, pešec;

Furlan Kristijan, korporal;

Gaslič Anton, pešec; Germek Avgust, korporal; Graberg Just, pešec; Grašelj Jožef, pešec; Gregorič Janez, pešec; Grizon Jožef, nadomestni rezervist;

Hervatič Anton, pešec; Holzer Jožef, pešec; Horvat Jožef, hornist;

Jančič Franc, pešec; Jazbec Martin, nadomestni rezervist; Jelinek Janez, pešec; Jelovica Franc, pešec; Jerman Avgust, pešec; Jus Anton, frajtar;

Kosec Janez, pešec; Kovačec Alojzij, pešec; Krumpak F., pešec;

Lenardič Vinko, pešec;

Majcen Janez, pešec; Mejak Jožef, nadomestni rezervist; Mihelič Franc, nadomestni rezervist; Milotič Karol, pešec; Majoranc Konrad, pešec; Mesareč Jožef, frajtar;

Nekam Anton, pešec;

Obrovnik Franc, pešec;

Parletič Matevž, nadomestni rezervist; Paušin Anton, pešec; Pilepič S., pešec; Pontini Jordan, pešec; Poropat Anton, nadomestni rezervist; Požar Janez, nadomestni rezervist; Prendivoj Štefan, nadomestni rezervist; Pouh Janez, pešec;

Radojkovič Jožef, nadomestni rezervist; Ribarič Anton, četovodja; Ružička Vilibald, pešec; Ritonja Tomaž, pešec;

Seme Franc, pešec; Sardonia Karol, korporal; Sbrojevaka Rudolf, nadomestni rezervist; Semič Jernej, narednik; Fr. Skrinjar, pešec; Špek Anton, pešec; Spiglitz Jožef, frajtar; Spoza Janez, pešec; Stafeta Janez, frajtar; Staudinger Anton, pešec; Štefančič Jernej, nadomestni rezervist; Stinč Lenart, pešec;

Trampuž A., pešec; Trošt Jožef, nadomestni rezervist; Turek Karol, pešec; Tampef Janez, pešec;

Ukušič Janez, pešec; Uržan Anton, nadomestni rezervist;

Valentin Anton, nadomestni rezervist; Vascoto Janez, nadomestni rezervist; Vascoto Franc, pešec; Venin Janez, pešec; Vidali Rudolf, pešec; Večko Anton, pešec; Vizjak Alojz, pešec;

Weichselbaum Ignacij, pešec;

Zanfaro Matevž, nadomestni rezervist; Zlatič Jožef, pešec; Zlatič Marko, nadomestni rezervist.

Domobranski pešpolk štev. 26:

Častniki:

Stotnik Karol Kreutzer, ujet v Rusiji, v seznamu izgub je bil pomotoma označen za ranjenega in pogrešanega; Baret Iv., praporščak, r; Bigo Ivan, poročnik, r; Urexler Rudolf, poročnik, r; Lokay Emanuel, praporščak, r; May Oskar, praporščak, r; Saller Edmund, praporščak, r.

Padlo moštvo:

Fiala Ignacij, pešec; Omerzu Franc, pešec; Rataj Jožef, frajtar; Sommer Janez, pešec.

Ranjeno moštvo:

Arzenšek Jernej, pešec;

Balaz Janez, pešec; Bolte Valentin, pešec;

Cvetko Franc, pešec;

Doležal Leopold, pešec;

Fauland Janez, pešec; Ferlan Franc, pešec; Frühwirth J., pešec;

Gobec Franc, pešec; Grobelnik Martin, frajtar;

Hrašan Jernej, pešec;

Jelen Martin, pešec;

Kajnih Janez, frajtar; Karner Jožef, pešec; Klepej Jernej, nadomestni rezervist; Kolarič Alojzij, četovodja; Kosi Al., pešec; Kurnik Jožef, nadomestni rezervist;

Lesjak Matija, pešec; Letnik Janez, četovodja; Lušnik Franc, frajtar;

Matajka Jožef, pešec;

Pek Franc, pešec; Pliberšek Junij, pešec; Posluža Friderik, pešec;

Resnidol Alojzij, pešec; Rupreht Janez, pešec;

Sagoršek Marko, korporal; Scharfer Jožef, pešec; Sever Ignacij, narednik; Schimmer Franc, pešec; Sirše Valentin, četovodja; Škof Tomaž, četovodja; Stupan Mihael, pešec; Sušec Franc, pešec;

Vasle Franc, pešec; Vogl Robert, frajtar; Vojtišek Matija, pešec; Vrbnjak Matija, pešec; Vengust Anton, pešec;

Žnidarko Anton, pešec; Žunko Jožef, korporal.

Razni:

Topničar Cimerman Anton, četovodja Gruber Jožef, nadtopničar Pirk Franc, topničar Savertal Alfred, topničar Silly Andrej, korporal Zupančič Viktor, vsi mrtvi; topničar Babnik Matija, nadtopničar Gärtner Ernest, topničar Hollas Herman, topničar Omovšek Peter, četovodja Rautnik Andrej, topničar Senkir Jožef, vsi ranjeni; vsi od 22. poljskega topničarskega polka. — Fabiani Rudolf, nadporočnik, r; Lah Mihael, frajtar, iz Črešnjevc pri Mariboru, r; Kaltenegger Marko, ujet v Elabugi, Rusija.

Razglas! Po umrlem gosp. Peter : Mejač-u krojaču : se prodajo narejene obleke po jako ugodnih cenah.

Posameznim kupcem se nudi prilika za celokupno prevzetje.

Priporoča se MARIJA MEJAČ
Maribor, Stolna ul. 4.

STRAŽA
in
SL. GOSPODAR

se prodaja v naslednjih prodajalnah in tobakarnah:

V Mariboru:

Prodajalna tiskarne sv. Cirila, Koroška ulica št. 5.
Papirna prodajalna g. Pristernik, Tegetthofova ulica.
Trafika na Glav. trgu (zraven rotovža).
» v Gosposki ul. (nasproti hotelu nadvojvoda Ivan).
Trafika v Grajski ulici.
» » Tegetthofovi ulici (g. Žifko, blizu glavnega kolodvora).
Trafika na Tržaški cesti (nasproti magdalenski cerkvi).

V Slov. Bistrici:
Prodajalna g. Roze Pičl.

Ptuj:
Papirna trgovina g. J. N. Peteršič.

Celje:
Papirna trgovina Goričar & Leskošek.
Trafika v Narodnem Domu.

Sv. Jurij ob juž. žel.:
Trgovina g. Janko Artmana.

Sv. Jakob v Slov. gor.:
Trgovina g. Frid. Zinauer.

Sv Trojica v Slov. gor.:
Trgovina g. Terezije Čauš.

Slov. Gradec:
Trgovina g. Bastjančič.

Sv. Vid pri Ptuju:
Mostninar g. Anton Kmetec.

Ljutomer:
Trgovina g. Alojzija Vršič.

Brežice:
Trgovina g. Antona Umek.

Soštanj
Trgovina g. Ane Topolnik.

Luče v Sav. dol.:
Posestnik g. Franc Dežman.

Vojnik:
Trgovina g. A. Brezovnik.

Celovec:
Trgovina g. J. Vajncerl, Velikovška cesta 5.

Guštanj (Koroško):
Trgovina g. Vinko Brundula.

Opomba: Če kdo hoče prodajati naše liste, naj naznani tiskarni sv. Cirila, Maribor, Koroška cesta 5. — Prodajalci dobijo dalekosežni popust.

ČEVLJE

za moške ženske in otroke, kakor tudi usnjate gamašne in galošne najboljše kakovosti prodaja doma in razpošilja po najnižjih cenah veletrgovina

R. Stermecki v Celju št. 300

Pišite po cenik.

POZOR! POZOR!

Ker je sedaj mnogo obitelj, katere pogrešajo moške, kateri so bili poklicani pod orožje, podpora pa zadostuje komaj za hrano, bo mnogim zelo težko kupiti otrokom najpotrebnejšega perila in obleko za šolo. Da se omili v teh revnih časih splošno bedo, se je odločil trgovec

J. N. Šoštarič .·. Maribor,

Gosposka ulica 5, da bo za časa vojne prodajal vse blago **veliko ceneje**, kakor popreje Kdor torej želi kupiti za majhen denar dobro blago, naj se nemudoma oglasi pri omenjenemu trgovcu Vzorci in ceniki se pošljejo **zastonj**.

SVEČE

in drugo enako blago priporoča čč. duhovnikom in cerkvenim predstojništvom ter samostanom kakor tudi drugemu občinstvu **staroznana domača krščanska tvrdka**

12

Franjo Duchek,

(poprej J. Dufek) svečar in medičar

MARIBOR, Viktringhofova ulica.

Kupujem

seno, slamo, fižol, češplje in sploh vse poljske pridelke **po najvišjih cenah**

Ant. Birkmaier

Maribor, Meljska cesta 29 (Mellingerstr.)

Pet vinarjev

stane dopisnica, s katero lahko naročite moj glavni cenik z 4000 podobami. Obsega bogato izber koristnih, potrebnih in za darila primernih predmetov. Cenik se vsakemu pošlje zastonj in franko. I. tovarna ur, Hans Konrad, c. kr. dvorni dobavitelj v Mostu (Brüx) št. 801 (Češko). Prave niklaste žepne ure K 4·20, 5 K, srebrne K 8·40, 9·50, niklasta budilka K 2·90, ure s kukavico 8·40 K, pendel-ure 9 K. Pošilja se proti povzetju. Noben risko. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. II-85

Dobra kuharica

ki razume tudi vsa druga gospodarska dela, išče službe na Spodnjem Štajerskem. Naslov: Štor, Urbanigasse 28, Maribor.

Bukov les

se kupi kakor krclje, bukove gozde za posekati, ki dajo les za žago, pa tudi za lastno uporabo, blizu železniške postaje in blizu žage. — Ponudbe pod A. G. na upravništvo.

URE

Točna postrežba

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih reči po vsaki ceni.

Tudi na obroke. - Ilustr. cenik zastonj. - Gramofoni 20—200 K

Niklasta remont.-ura	K	3·50
Pristna srebrna ura	K	7·—
Original omega ura	K	24·—
Kuhinjska ura	K	10·—
Budilka niklasta	K	3·—
Poročni prstani	K	2·—
Srebrne verižice	K	2·—

Večletno jamstvo.

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

MARIBOR, Gosposka ul. 26

Kupujem zlatnino in srebro.

Trgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki:

Celje, Narodni dom.

Franc Kolenc

Kupim suhe gobe, vinski kamen in vse deželne pridelke po najvišjih dnevnih cenah. Vedno sveže špecerijsko blago po najnižjih cenah v trgovini s špecerijo in deželnimi pridelki na debelo in drobno.

Ure! Ure!

V veliki izbiri in po nizkih cenah.

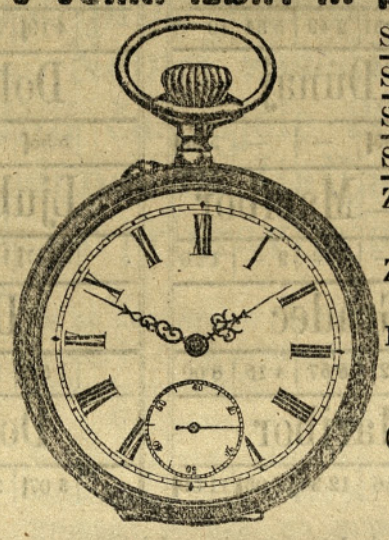

Srebrne ure za fante od	7 K
Srebrne ure damske od	8 K
Srebrne verižice od	K 2·40
Sreb. verižice damske	K 3·60
Zlate damske ure od	26 K

Za vsako uro se jamči!

Precizijske ure, Schafhausen, Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova, zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,

Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

Znano je, da se kupi

Ksaina

pri staroznani domači zanesljivi trgovini **ne samo po ceni ampak tudi prav dobro:**

Sukneno blago (štofi za moške in dečke.)
Novomodno volno za ženske in dekleta,
Najnovejše perilno blago za obleke in bluze,
Platno belo in pisano za srajce in spodnje hlače,
Blago za postelje in rjuhe, brez šiva in matrace,
Srajce izgotovljene vseh velikosti za moške in ženske,
Predpasnikov velika izbir, za prati in iz črnega atlasa,
Zmiraj novosti robcev iz svile in za prati, kakor vseh vrst blaga za domačo vporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih prednostih, zatorej pošljem na zahtevanje

ZASTONJ

vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev na razpolago.

K. Worsche Maribor

Gosposka ul. D. (Herreng. D)

Edino zastopstvo in glavna zaloga za Avstro-Ogrsko od originalnih armadnih in železničarskih Roskopf ur 5 K.

jamstvo 3 leta.

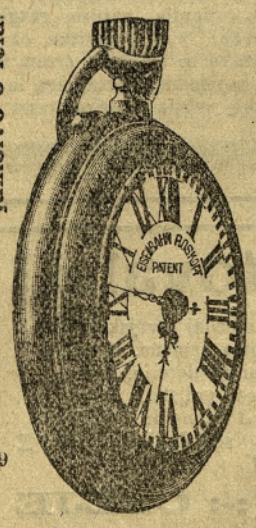

39

Po 14 dnevni poskušnji

se lahko vsaka ura proti popolni svoti zopet zamenja, torej ni nobene rizike, ampak se lahko vsak sam prepriča o teh izbornih urah. **Prednosti teh ur:** Prava železničarska Roskopf-ura se je, ne dolgo tega, nalašč za železnične in štrapacne službe z novo konštrukcijo zboljšala, dobila precizijski tek, posebej močne osi, kolesje se vso vrti v kamenih. Ura teče 32 ur in ide točno na pol minute, če tudi ura leži, visi ali se nosi v žepu. Ura je zavarovana proti preveliki napetosti peresa, obločje je iz čistega nikla ter je zavarovano še z enim plaščem za varstvo zoper prah ter se vsi pokrovi strogo in natančno zapirajo. Po dobri preizkušnji so se te ure radi nizke cene in vendar dobrega teka uradno upeljale pri armadi in različnih železnicah. Prosim Vas torej, da te ure ne zamenjate z drugimi sličnimi urami, ki se dobijo v trgovinah. — Vsak si naj brez nevarnosti, da bi trpel kako škodo, naroči mojo ceno uro. - Velik cenik popolnoma zastonj.

A. KIFFMANN, Maribor ob Dravi št. 4,

največja tovarniška zaloga ur, srebrnine in zlatnine, razpošilja v vse dežele. — Specialist za boljše ure.

„SIROLIN“ Roche“

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim katarom bronkijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znatno olehča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v vseh lekarnah à K. 4.–

Vozni red na progah južne železnice za Maribor.

Veljaven od 1. januarja 1915 do preklica.

Odhod Maribor—Dunaj

Brzovlaki		Osebni vlaki				
2·50*	3·15	2·44	5·23	9·47	1·02	4·14	8·05

Dohod v Gradec

3·50	4·24	3·51	7·09	11·31	2·49	5·54	10·—

Dohod na Dunaj

8.25	9·10	8·15	1·55	7·05	—	—	3·35

Odhod Dunaj—Maribor

8·25	9·30	8·45	10·30	—	—	9·—	1·20

Dohod v Gradec

12·32	1·44	1·04	5·22	7·27	8·57	4·15	8·00

Dohod v Maribor

1·35	2·53	2·20	7·39	9·56	12·30	7·06	11·09

Odhod Maribor—Trst

Brzovlaki		Osebni vlaki			
3·03	2·28	5·40	8·13	7·30	12·0

Dohod v Celje

4·19	3·50	7·35	10·14	10·14	2·11

Dohod v Ljubljano

5·55	5·46	10·11	12·45	12·55	4·48

Ljubljana—Maribor

12·11	11·26	12·18	4·34	3·11	6·22

Dohod v Celje

1·53	1·14	3·03	7·08	5·40	8·45

Dohod v Maribor

3·07	2·36	4·59	9·09	7·41	10·38

Odhod Maribor—Celovec

Brzovlaki		Osebni vlaki			
1·50		3·25	10·14	7·55	

Dohod v Sp. Dravograd

3·08		4·53	12·—	9·39	

Dohod v Celovec

4·24		6·26	1·51	11·19	

Celovec—Maribor

12·21		10·05	2·40	7·55	

Dohod v Sp. Dravograd

1·35		11·55	4·46	9·43	

Dohod v Maribor

2·42		1·28	6·21	11·18	

Maribor—Budimpešta

Brzovlaki		Osebni vlaki			
3·03		7.45	8·13	1·15	7·30

Dohod na Pragersko

3·19		—	8·43	—	8·30

Dohod v Ptuj

3·59		8·41	9·53	2·30	9·01

Ptuj—Maribor

11·56		5·41	7·35	11·07	5·34

Dohod na Pragersko

12·15		6·12	8·02	—	6·01

Dohod v Maribor

1·20		6·57	9·09	12·10	7·41

* Številke, pri katerih je črta, pomenijo nočni čas.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru r. z. z n. z.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po $4^1/_2$%, proti trimesečni odpovedi po $4^3/_4$%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po $5^1/_4$%, na vknjižbo sploh po $5^1/_2$%, na vknjižbo in poroštvo po $5^3/_4$% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le kolke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvzemši praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prošnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čednimi okrobki, sprejema vse v tiskarsko stroko spadajoče dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vlč. župniške urade spovedne in misijonske listke z črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanilne napise. **Za slavne občinske, šolske in druge urade:** uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potrdila itd. **Za obrtnike in trgovce:** pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in dragobarvnim tiskom. **Za posojilnice, zadruge in društva:** pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računske zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in druge.

Za krčmarje in prireditelje veselic: jedilnike, vabila na plese, ljudske veselice tombole itd., plesne rede, vstopnice, različne napise itd. **Za posameznike:** vizitke, naslovnice, poročnice, parte in šolskotinke v najlepši opravi. — Diplome za častne ude društev in častne občane v različnih okraskih in z modernimi okvirji po jako nizkih cenah.

○○○○○ Vsa naročila se izvršijo ceno in točno. ○○○○○

Pozor kmetovalci!

Preskrbite si pravočasno, posebno sedaj v vojskinem času, jamčena, zanesljiva in kaljiva semena, n. pr.: domačo, nemško (Lucerna), kamnito deteljo, travo, peso rumeno in rudečo, sploh vsa poljska, kakor tudi vrtna in cvetlična semena od znane in odlikovane tvrdke Mauthner, ki se dobivajo pri domači tvrdki

I. RAVNIKAR :-: CELJE

Trgovina s špecerijskim blagom, z barvami in deželnimi pridelki ter zaloga vseh vrst mineralnih vodá.

Solidna in točna postrežba.

91

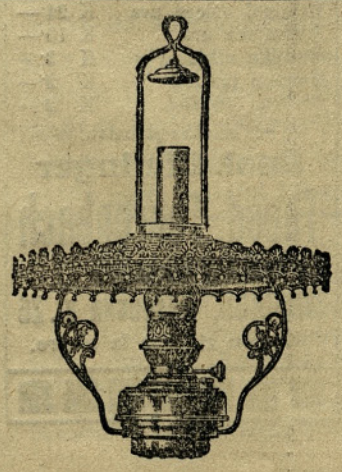

Edina štajerska steklarska narodna trgovina

Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI ::: CELJE

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe. — Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Izdajatelj in založnik: Konsorcij „Straža.“ Odgovorni urednik: Franjo Žebot. Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.